occiſo ad Scotos cognatos confugit: brevique tempore D. A Margaritæ Scotorum reginæ propter fidem, & fortitudinem conciliatus, dux militiæ contra tyrannos Hebridenſes factus, inde regiorum proventuum procurator, Seneſcallum dicunt, prædiiſque, & agris Stragis, Coil, & Stuardislandis vulgò dictis, donatus eſt. Ab eo longa tandem ſucceſſione virorum bellica laure illuſtrium Vvalterus Stuart prodiit, qui ex Maria Roberti Bruis Regis filia Robertum II. Regem genuit, in qua familia etiamnum hodiè regnum Scotiæ permanet. *H. Boethius lib.* 12.

Oracula, Prædictiones.

Jeroboam filius Nabath, à patre puer relictus, ob egregiam indolem indulgenter apud Salomonem primo habitus, mox murorum ſtructuræ eſt præfectus. In quo munere obeundo, cùm haud modicam induſtriæ experientiam edidiſſet, Salomon virtutem in hominem complexus, præfecturam ampliſſimam in tribum unam ei decreverat. Cui ad capeſſendum honorem egreſſo, Achias propheta ex Sylone venienti occur- B rit, eumque poſt mutuam ſalutationem ex publico in ſecretum adductum, hujuſmodi ſchemate in ſpem regni maximam erexit. Scidit ille ſibi pallium in duodecim partes: inde data Jeroboæ optione, ut ex eo numero decem, quas vellet, deligeret: futurum denuncians, quia Salomon graviter deliquiſſet, ut brevi ejus regnum non aliter, quàm pallium illud pluriſariam ſcinderetur, quarum duæ duntaxat ejus filio relinquerentur, ob eximiam Davidis pietatem, cæterùm imperium ei numinis providentia ceſſurum. His ferox juvenis fretus, quamprimum ad exercitum venit, res novas haud obſcurè moliri cœpit: conatus eo multitudinem impellere, ut imperio Salomoni abrogato, in ſe rei ſummam transferrent. Sed conſtitutum à Deo tempus nondum aderat. Jeroboam in Ægyptum ad Seſac regem transfugit: nec longo deinde tempore interjecto Salomon vita deceſſit. Rediit Jeroboam, & decem tribus ad defectionem à Roboam Salomonis filio compulit. *Sabel. lib.* 9. *En.* 1.

Poſt Sethonem Ægyptiorum regem, duodecim reges creati, ſanctiſſimo fœdere ab initio inter ſe pacti, ne ſibi alius alii inſidiarentur, ſicque fida conſpiratione Ægyptum adminiſtrarent. Interim oraculo cognitum eſt, eum, qui ferrea C phiala in Vulcani eſſet templo libaturus, ſolùm Ægypti regno potiturum. Non longo deinde tempore, cùm fortè in Vulcani ædes, ſolemni ſacro rege, omnes ſtarent, de more libaturi, Antiſtites templi numero aberrans, ſingulis præterquam Pſammeticho, qui ultimo loco ſteterat, phialam obtulit: qua ille neceſſitate adactus, detracta ſibi galea, libavit. Ferebat tum ipſe, ut cæteri reges galeam, eaque re animadverſa, confeſtim oraculi memoria circunſtantium animos ſubiit, ratique id conſilio factum, dignum Pſammeticum judicarunt, qui morte mulctaretur. Cæterùm cùm id caſu contigiſſe cognitum eſſet, præcipua regni parte exutum, in paluſtrem Ægypti partem relegarunt cæteri reges, ea lege, ut reliqua Ægypto abſtineret. Eam ignominiam ægrè tulit Pſammeticus, ſecretaque conſilia agitabat, præſentem contumeliam ulciſceretur. Ex Latonæ interim oraculo, quod in Bruti urbe omnium veriſſimum apud Ægyptios habebatur, relatum eſt, fore, ut æreis viris auxiliaribus quandoque viſus, qui è mari affuturi eſſent, Pſammeticus in ſummam dignitatem vindicaret. Nec multum deinceps temporis proceſſit, cùm Jones Caribus mixtis prædandi ſtudio maria luſtrantes, vi D tempeſtatis voluntario curſu excuſſi, Ægyptum tenuerunt. Unus interim indigenarum, eos in litus egreſſos conſpicatus, novitate rei commotus, trepidè Pſammetico nuntiat æreos homines adeſſe: cataphractum militem Ægyptii ad id tempus nunquam viderant. Senſit ille tempus fatale adeſſe, confeſtimque inito cum Jonibus, & ſociis fœdere, multis pollicitationibus in deſtinati belli partes traxit: hiſque copiis fretus, reges ſuſtulit, totiuſque gentis unus eſt ditionem adeptus. Du avit ab his principiis initum cum ea gente commercium, Ægyptiacæque res notiores ſunt Græcis factæ. *Sabel. lib.* 4. *Enneadis* 2. *ex Herodoti lib.* 2.

Eetionis filio creſcenti impoſitum eſt nomen Cypſelo, ob periculum, quod devitaverat in cypſela, id eſt, menſura frumentaria. Ei, ubi in virilem adolevit ætatem, conſulenti oraculum Delphis, anceps eſt redditum: quo fretus. Corinthum aggreſſus occupavit. Oraculum hoc erat:

Vir locuples noſtras hìc qui deſcendis ad ædes
Cypſelus Eetides, claræ rex eſto Corinthi
Ipſe, & eo nati, ſed nulli deinde nepotes.

Oraculum extabat: Qui primus ex Herculis ſtirpe, tranſmiſſo Acheloo, terram attigerit, urbem cum imperio teneat. E Ex hac cùm eſſet etiam Æatus cum ſorore Polyclea, exercitus flumen tranſiturus eſſet; Polyclea pedem obligavit; inquiens, plantam ſibi vulneratam eſſe. Rogat fratrem Æatum, ut ſe trans fluvium portet. Ille nihil mali ſuſpicatus, ſed tanquam ſorori inſervire volens, ſcutum armigeris tradidit: ſublataque in humeros Polyclea, alacriter per fluvium tranſiit. Qui cùm ad ripam appropinquaſſet, illa prævertens exiliit, & converſa ad fratrem inquit: Mihi regnum debetur ex oraculi ſententia: nam prima omnium terram ingreſſa ſum. Æatus intellecto dolo, puellæ ſolertiam amplexus, eam in uxorem duxit, ſimulque imperii gubernacula tenentes, filium Theſſalum genuerunt. *Polyæn. lib.* 8.

Aletes quidam Corintho pulſus, conſuluit Dodonæum oraculum, quod tunc Jovis erat; Num in patriam reverti, & Corinthiorum imperio potiri poſſet? Reſponſum eſt, tum illum potiturum, cùm quiſpiam illi glebam daret, aut ruder, idque die multarum coronarum. Itaque Corinthum profectus, panem ab ruſtico quopiam petiit. Is ludibrii cauſa glebam ex agro ſublatam porrexit. Aletes eam tanquam felix omen acci- F piens, effatus eſt:

Δέχεται καὶ βῶλον ἀλήτην.

animumque ad capeſſendum imperium adjecit. Parentabatur eo die manibus. Cùm pleraque civitas in monumentis adeſſet accedens, reperit Creontis filias jam paciſcentes de imperio; Harum natu minimæ perſuadet, ſi velit adjutare, ſe ſimulatque principatum eſſet conſecutus, illam ducturum in uxorem. Illa imperii cupiditate prodidit civitatem, ac portis apertis Aletem admiſit. Ergo victor, Jovis Corinthum eam appellavit, quod ex Jovis oraculo contigiſſet. *Interpres Pindari in Nemeis.* Hujus Aletæ mentionem facit *in Corinth. Pauſanias.*

Plutarchus ſcribit, Alexandrum Magnum ſubacto oppido Gordio, Midæ regia, viſere voluiſſe plauſtrum illud celebre, mirando artificio ex cornilibro connexum. De quo talis fama apud barbaros increbuerat. Quiſquis ejus nodos explicuiſſet, ei totius orbis imperium portendi fatis. Alexander enſe diſſecuit. Ariſtobulus ſcribit eum facillimè diſſolviſſe: nempè adempto clavo, quo temoni jugum annectitur.

Alexander Magnus ad Jovis Ammonis templum à ſacerdotibus ductus, cùm divinum ſimulacrum contemplaretur, G vates, vir grandis natu, accedens ad eum: Salve, inquit, ò fili, & appellationem hujuſmodi à deo habeas. Suſcepit Alexander: Accipio eam, ò pater, deincepſque tuus dicar, ſi tamen mihi terrarum omnium dominium conceſſeris. Tunc vates in templum ſe retrahens, cùm viri, qui deum ſublevaverant, ad certa quædam vocis indicia moti eſſent, reſpondit firmiſſimè deum ei, quod petebat promittere. Ibi Alexander: De cæteris etiam, quæ ſcire expeto, mihi inquit, ò numen reſpondeas: An ſcilicet omnes parentis mei interfectores ultus fuerim, numue eorum aliqui pœnam evaſerint? Vates tunc exclamavit: Non eſt mortalium quiſpiam, qui genitori tuo inſidias poſſit tendere: Philippi quidem peremptores omnes ſupplicio ſunt affecti. Argumento verò ſit tibi, quod è deo ſis genitus, magnitudo rerum, quas feliciter geſſiſti, quodque hactenus à nullo fueris ſuperatus, & in poſterum ubique invictus ſis futurus. Delectatus mirificè Alexander his oraculis, ampliſſima deo obtulit munera. *Dion. lib.* 17.

Siculo Dinomeni de filiis conſulenti, ſortem dedit Apollo, tres tyrannide potituros. Cùm hic ſubjeciſſet Dinomenes: Utinam ne impunè domine Apollo: Et hoc, inquit, do tibi. H Et quidem Gelon aqua intercute laborans, Hieron calculo afflictatus, tyrannidem tenuit: tertius Traſibulus, ſeditionibus, & bellis non diù implicatus, regno fuit ejectus. *Plut. in Pythiæ oraculis.*

Quidam Eſſenus, Manahemus nomine, cùm aliàs vitæ probatæ hominum teſtimonio, tum verò divinitùs etiam conceſſum habens donum fatidici ſpiritus, conſpicatus Herodem Antipatri Idumeæ præfecti à Cæſare F. cum cæteris pueris ludum literarium frequentantem, regem Judæorum ſalutavit. Ille putans ſe, aut rideri, aut non ſatis notum eſſe homini, correxit ejus verba, unum de plebe ſe profitens. Tum Manahemus ſubridens, & blando plauſu poſteriora ejus permulcens veriùs, quàm feriens: Immò regnabis, inquit, & feliciter dominaberis: ſic enim Deus vult: & memor eſto Manahemi verborum, quæ te fortunæ mutabilis admoneant. Nihil enim te magis cogitare decet, quam de juſtitia, & pietate, & æquitate erga cives ſubditos. Sed ſcio, te hoc non facturum, futuri præſcius: eris enim tam divini, quàm humani juris immemor, licèt

licèt alioqui fortunatiſſimus, & ſempiterna dignus gloria. A Nec tamen deum latebis, qui te, extremo vitæ tempore, gravi caſtigatione reprehenſurus eſt. Hæc verba non magni fecit Herodes, qui tum nihil tale ſperabat. Proſperis deinde ſucceſſibus ad regnum, & tantam felicitatem elatus, cùm maximè vigeret, Manahemum accerſitum rogavit de diuturnitate imperii. Ille nihil certi reſpondit: ſed ſciſcitante rege, Num decem annos duraturum ſit? Et viginti, inquit, & triginta: atque ita indeterminatum fatalem finem reliquit. Herodes verò vel hoc contentus, Manahemum data dextra dimiſit, & ex eo ſemper Eſſenos in pretio habuit. *Joſephus lib.* 15. *cap.* 31.

Sameus Phariſæus Herodem regnum occupaturum, miſeriſque modis Judæos vexaturum, ob peccata populi, prædixit. *Joſephus l.* 14. *c.* 18.

Sergius Galba Imperator Carthagine nova conventum agens, tumultuari Gallias comperit. Legato Aquitaniæ auxilia implorante, ſupervenerunt Vindicis literæ, hortantis, ut humano generi aſſertorem, ducemque ſe accommodaret. Nec diù cunctatus, conditionem partim metu, partim ſpe rece- B pit. Nam & mandata Neronis de nece ſua ad procuratores clàm miſſa deprehenderat: & confirmabatur cum ſecundiſſimis auſpiciis, & ominibus, tum Virginis honeſtæ vaticinatione, tanto magis, quòd eadem illa carmina ſacerdos Jovis Cluviæ, ex penetrali ſomnio monitus eruerat, ante ducentos annos ſimiliter à fatidica puella pronunciata: quorum carminum ſententia erat, Oriturum quandoque ex Hiſpania principem, dominumque rerum. *Suetonius.*

Apud Judæam Carmeli Dei oraculum conſulentem Veſpaſianum ita confirmavere ſortes: ut quicquid cogitaret, volveretque animo, quantumlibet magnum, id eſſe proventurum pollicerentur. *Suetonius.*

Josephus captus à Rom. Veſpaſiano patri, & filio imperium vaticinatus eſt. Teſtis eſt ipſemet *l.* 3. *c.* 14. *belli Jud. & Suidas.* De eo ſic *Sueton.* Et unus, inquit, ex nobilibus captivis Joſephus, cùm coniiceretur in vincula, conſtantiſſimè aſſeveravit fore, ut ab eodem brevi ſolveretur, verùm jam Imperatore.

Colebatur, inquit *Dion.* apud Syriæ Apameam Jupiter cognomento Belus, qui Severo adhuc intrà privatum ſe habitum continenti Homericè ita reſpondit:

C *Ὄμματα, καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,*
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.

Mox verò jam imperium adepto, ita:

Σὸς δ' οἶκος πᾶς βήσεται δι' αἵματος.

Cælius lib. 1. *cap.* 6. *A. L.*

Cùm Diocletianus apud Tungros in Gallia in minoribus adhuc locis militans in caupona quadam moraretur, & cùm Druyde quadam muliere familiarem conſuetudinem haberet, illaque parſimoniam hominis incuſaret, joco reſpondiſſe fertur, Tum ſe fore liberalem, cùm Imperator fuerit. Ad hoc illa: Noli, inquit, jocari, Diocletiane: planè Imperator eris, ſimul ac aprum occideris. Ille intereà ſtudioſè ſectari cœpit apros in venatu, nullo ſucceſſu. At Numeriano Imperatore Arrii Apri ſoceri ſui fraude interempto, milites Diocletianum vindicem crearunt, & Auguſtum conſalutarunt. Ille itaque pro concione, quo Druidis dictum impleret, Aprum manu ſua confodit, addens Maronianum illud:

Æneæ magni dextra cadis.

Cùm adhuc privatus multos apros confeciſſet, nec affulgeret uſquam imperii ſpes, dicere ſolitum ferunt: Ego D apros occido, alter fruitur pulpamento. *Eraſm. in Chiliadibus.*

Prænuntiatum cum læto eventu, privato adhuc P. Annio Tacito, ab eo, quem malè vexabant umbræ, imperium fuit. Is enim in Sylvani fano diù, indeſinenterque clamavit, Tacitus tandem poterit. *Fulgoſ. lib.* 1. *c.* 3.

Duo Judæi Leoni Iſauro, adhuc adoleſcenti opifici, imperium Romanum prædixere. Neganti prorſus fidem fecerunt, juramentoque eum adegerunt, ut ſi hunc eventum res ejus habituræ eſſent, imagines tolleret. Igitur nonum jam annum imperii tenentem vates iſti convenerunt, & prædictionis mercedem flagitarunt. Quod ſe facturum Leo recepit. *Zonaras, & Cedrenus.*

Fama erat, eum Romanum virum, qui Cretam eſſet capturus, neceſſariò etiam Imp. Romano potiturum. Itaque ſimul atque renuntiatum eſt, Cretam eſſe captam, Romanus III. Imp. miſit, qui inde Nicephorum Phocam avocarent. Verùm ne ſic fatum prohiberi potuit; nam paulò poſt Nicephorus Imper. factus eſt. *Cedrenus.*

Michael Traulus Phrix, humili ortus genere, cùm ob paupertatem exercitus ducem adiret, militiæ conditionem E accepturus, Athinganus quidam, Michaelem aſpiciens paulò intentiùs, Æchano duci loquitur hæc verba: Qui te rogat, quandoque imperabit, ſi vera ſunt, quæ prævideo. Hoc vaticinio perſuaſus dux Michaelem ſibi familiarem, & ex filia ſocerum fecit. At Scilax tradit hunc Traulum Michaelem ex vaticinio Uxiorum adeptum fuiſſe imperium, quæ ſecta per Mœſiam, ac Europam ſparſa, paſſim omnibus futura prædicebat. Putant autem aliqui Uxios eſſe Perſiæ populos, quos ſæculum noſtrum Cinganos vocat, qui per orbem ſparſi, degunt more ferarum, nulla lege, nullis artibus, tamen futura prædicentes: cùm omnes ferè populi Orientales, præſertim Chaldæis vicini, vaticiniis ſint addicti. Michael adultior factus, ubi à genethliaco edoctus fuerat ex geneſi ſua imperium ſibi promitti, Leoni V. Imperatori (cui adeò charus erat, ut in compatrem ab eo eligeretur) adhæſit, à quo Comes domeſticorum creatus eſt. Leone tandem occiſo, optimatum favore evectus eſt ad imperium. *Zonaras, & Cedren.*

Theophilum dominum ſuum, ab Michaele Imper. in Pe- F loponneſum reip. gratia miſſum, Baſilius Macedo comitatus eſt. Cùm in Achajam ventum eſſet, Theophilus precandi gratia templum D. Andreæ intrat: Baſilio tum non comitante, quod is nimirùm ſuorum negotiorum cauſa abeſſe cogebatur. Poſt Baſilius quoque, opportunitatem nactus, ſolus in idem fanum ſe confert. Præſidebat tum ei fano monachus quidam, virtuti per omnem vitam deditus. Hic, cùm ante ingreſſum tanto cum ſatellitum comitatu Theophilum neque excepiſſet, neque aſſurgens ſalutaſſet, neque omninò vel minimo alloquio dignatus eſſet, tunc Baſilio intranti ſoli aſſurrexit, & ut Imperatorem ſalutavit. Expoſtulanti ſecum Danielidi mulieri ibi primariæ, reſpondit monachus, ſe non ut communis conditionis alicui, ſed ut à Deo deſtinato Rom. Imperatori aſſurrexiſſe. Danielidis igitur Baſilium, Achajæ ab hero ob adverſam valetudinem relictum, diligenter curavit, ampliſque donis affecit: nihil ab ipſo requirens, quam ut cùm Joanne filio ſuo ſpiritualem fratris neceſſitudinem contraheret. Quo impetrato, rem omnem Baſilio enarrat, orans, ut ſibi, liberiſque ſuis benignus, & clemens eſſe velit. Baſilius Imperator factus, eum protoſpatarii dignitate auxit, & Danielidem anum ad ſe vocatam, cùm equo vehi ne- G quiret, in lectica CCC. juvenibus robuſtis, alternis vicibus geſtandam mandavit, ac honorificè donatam domum remiſit. *Cedrenus.*

Fuit Eunuchus Nicetas quidam Chonarum Epiſcopus (qui Nicetam Choniatem hiſtoriographum ex divino baptiſmate ſuſcepit) omni genere virtutis ornatus, futurarum rerum præſcius. Cùm autem Imperator Manuel Comnenus recens diademate redimitus, ex Armenia revertens, Chonis Archangeli ædem ingreſſus, fauſtam comprecationem ab hoc Pontifice accepiſſet, quidam ſacerdotes dubitabant, an Manuel adhuc adoleſcens tantùm imperium adminiſtrare poſſet? deinde an frater Iſaacius, qui urbem Imperatricem obtineret, ſuperaturus eſſet? Tum Nicetas reſpondit: Omninò adoleſcens iſte & Imperium gubernabit, & fratrem ſuperabit. Avum Alexium ætate paulùm vincet: ſed inſtante obitu inſaniet. Inſaniam illam alii ad auri cupiditatem, alii ad libidinis intemperantiam detorquebant. Sed cùm controverſia agitata eſſet, Imperatore temerè principiò contendente, holophyrum illum Mahometi verum eſſe Deum, qui nec genitus eſſet, nec genuiſſet: omnes id oraculum eo H retulerunt, quòd illa opinio à veritate alieniſſima, germana, & peſſima eſſet inſania. *Nicetas lib.* 7. *de rebus Manuelis.*

Odoacer Herulorum, & Rugiorum Rex, Italiæ occupandæ ſpe concepta, Danubio trajecto in Noricum penetravit. Erat tum in iis locis Severinus, qui Noricorum appellatur Apoſtolus, jam inde ab Attilæ temporibus ex Oriente profectus: qui magnam opinionem apud omnes ſanctæ habebat integritatis. Ad hunc igitur Odoacer ſacram benedictionem petiturus acceſſit. Cæterùm, cùm, ea accepta, è cella ſancti viri pedem efferret, & caput inclinaſſet, ne ſuper liminari oſtii (nam proceræ admodùm ſtaturæ erat) allideret, hæc à divino vate verba accepit: Perge Odoacer in Italiam, viliſſimis nunc pellibus tectus: verùm multis propediem pretioſa multa dilargiturus. *Sigon. lib.* 14. *Imp. occid. & Crantzius lib.* 1. *Vandal. cap.* 36.

Aſſervabatur in Metenſi Eccleſia catalogus quidam Epiſcoporum Metenſium, quorum nomina initialibus tantùm literis,

ris, vel auro, vel argento, vel alio viliori metallo notata erant: qui Clementi, primo ejus ſedis antiſtiti, ab Angelo traditus fuiſſe, vulgi ſermone ferebatur. In eum cùm Theodoricus, Othoni Magno affinitate junctus, Adelberoni ſuffectus in Epiſcopatu, incidiſſet, ſuique nominis literam argenteam offendiſſet, dixiſſe dicitur: Ea fide ſuæ Eccleſiæ commodis ſe proſpecturum, ut æquo omnium judicio, litera aurea dignus cenſeatur.

Kynatillius, Scotorum Rex deſignatus, Aidanum patruelem ex Hibernia reverſum placidè complexus, admirantibus cunctis, bono eſſe animo juſſit, fore dictitans, ut breviavito regno potiretur, ex eoque naſcerentur, qui Scoticam gentem olim multis levarent incommodis. Erat Kynatillo animus (uti extrema valetudine eſt faſſus) ſumma poteſtate abdicandi, reſtituendique Aidano regnum. Conſilium interrupit ſuperveniens ægritudo. Viceſimo etenim die, quam rex creatus eſt, brancho, atque angina correptus eſt. Unde publico regimine Aidano permiſſo, in cubiculo ſe continere eſt coactus. Sequuta febris, longo otio putreſcente pituita, poſt quartumdecimum menſem regem extinxit. *H. Boethius lib. 9.*

Agilulfus, dux Taurinenſis civitatis, cùm Anthari regi Longobardorum, ſponſam ejus Theodelindam, regis Bojoariæ filiam adduceret, ſecum habuit aruſpicem, qui ipſi ex fulminis ictu prædixit, eum paulò poſt ipſa ſponſa, & regno potiturum: idque eventus comprobavit. Interfecto enim Anthari in bello, Agilulfus ei in regno, & conjugio ſucceſſit. *Paul. Diac. de geſtis Longobardorum c.14.*

Quo die Joanni regi Aragonum natus eſt Ferdinandus Catholicus F. in Soſio oppido Aragoniæ, vir quidam religioſus ordinis Carmelitarum, literis, & moribus inſignis, ad Alphonſum Regem, Joannis fratrem, Neapoli in Caſtellum novum veniens, Hodie, inquit, Rex in Hiſpania citeriore puer tui generis natus eſt, qui maximus olim inter Chriſtianos principes nominabitur: quippè, qui res magnas, multas, & ſanctas domi, foriſque geret, quibus religionem Chriſtianam, & Hiſpaniæ nomen altiùs extolleretur. *Marinæus l.19. rerum Hiſpan.*

Francisci Foscari, qui poſteà dux Venetorum fuit, pater, in Ægypto negotiatus, cùm Prophetam regionis illius quempiam de futuris interrogaret, reſponſum ab illo accepit, filium illi eſſe, qui aliquando ſuæ civitatis principatum aſſequuturus eſſet. *Æneas Syl. c. 50. Europæ.*

Christophorus Maurus Venetus, ædes ſuas in cœnobium D. Franciſci converterat. Ei jam divi Marci procuratori conſtituto Bernardinus Senenſis principatum prædixit. Cæterùm abrogato principatu Foſcaro ipſi, cùm ſumma principis dignitas, repulſo Mauro, Paſchali Maripetro demandata eſſet: admirandus ipſe tacitus ſecum Bernardini vaticinium irridere, quod tamen veritatis plenum fuit. Siquidem Maripetro ſucceſſor eſt datus. *Egnat. lib. 7. cap. 5.*

Jo. Capistranus, Franciſcanus monachus, introductus à patre Joan. Corvino filiis ad officium, Matthiam ſemper ad dextram, ad ſiniſtram contra, Ladislaum, natu minorem, collocabat. Rogatus à patre, Cur præpoſtero ætatis ordine in filiis uteretur? Apertè reſpondit, id non abs re fieri: quando minor alter Alexander, & acerrimus fidei propugnator, ac rex futurus eſſet: majori mors immatura, laudis iter interciperet. Ajunt Mathiam, cùm à Ladislao rege Viennam cæſo fratre ob interfectum Ciliæ comitem, duceretur, illudentibus Alemannis, quod rex hic Ungariæ eſſe vellet, intrepidum reſpondiſſe: Ac veſter etiam, ſi vixero. *Bonfin. lib. 8. Decad. 3.*

Omina.

Cyro Perſarum regi, cùm ab Aſtyage avo expoſitus infans foret, canem ubera præbentem, illumque à feris defendentem, paſtor gregis inveniſſe traditur. Quæ res futuram ipſius magnitudinem haud dubiè portendere viſa eſt. *Juſtin. Herodotus* tamen à Metridiatis uxore Cyno dicta, educatum ſcribit.

Danus, cùm primùm in Argivorum terram appuliſſet, fertur, in Piramiis Thyreatidis Argos petenti lupus viſus cum tauro certans. Danaum verò, qui exiſtimabat lupum ab ſe ſtare, quod indigenas externus, ſicut ipſe aggrederetur, ſpectatorem ſe præbuiſſe pugnæ. Cùm victoriam obtinuiſſet lupus, voto facto Apollini Lycio, adortum urbem fuiſſe, eaque potitum, ejecto per ſeditionem Gelanore, qui tunc apud Argivos regnabat. In cujus rei memoriam, Argis in foro, lupi cum tauro certantis ſtatua poſita fuit. *Plut. in Pyrrho.*

Cùm Bucephalum Philonicus Theſſalus ad Philippum duxiſſet tredecim (vel, ut *Plin.* ſedecim) talentis venalem: deſcenderunt ad equum probandum in campum. Videbatur autem moroſus, & perquam tractatu difficilis, neque quenquam admittebat in ſedem, nec vocem ferebat ullius Philippi comitum, verùm in omnes inſurgebat. Igitur ubi pertæſus Philippus adduci juſſit, quaſi omninò ferum, & indomitum, aſſiſtens Alexander filius ait: Quem equum perdunt iſti, qui propter imperitiam, & mollitiem tractare eum nequeunt? Id primùm tacitus Philippus tulit; at crebrius cùm obloqueretur, & angeretur: Culpas tu, inquit, major es natu, quaſi peritior ſis, aut tractare equum noveris rectius? Hunc certè meliùs, inquit, aliis tractem. Si non tractes, inquit Philippus, quam pœnam pendes temeritatis? Ego Hercle, infit, pretium equi dependam, Alexander. Hìc riſus conſecutus eſt: inde ſponſio inter eos de pecunia. Mox accurrit ad equum Alexander, correptiſque habenis convertit eum adversùs ſolem. Adverterat nimirùm, quod incurrentem, & agitantem ante oculos umbram cernens percelleretur. Tum molliter eum ad procurſum incitavit, ac permulſit: quem ubi ferocientem vidit, & exultantem, abjecta leniter chlamyde inſiliit in eum, & nullo negotio conſcendit. Frænum autem placidè habenis capiens, ſine verberibus, vel calcaribus impetum ejus repreſſit. Ut ferocia lenita equum currere geſtientem vidit, admiſit jam eum, vocemque ferociorem, ac pedum pulſum adhibuit. Hic Philippi comitatum ſolicitudo primùm, ac ſilentium inceſſit. Ut flexit, & ritè convertit equum glorians ovanſque, cæteri omnes applauſere. Patri verò manaſſe etiam aliquantulum gaudio lachrymis ferunt, ac poſtquam deſiliit ex equo, caput ejus oſculatus: Quære, inquit fili, par tibi regnum, ſiquidem non capit te Macedonia. *Plut. in Alex.*

Lysimachus Macedo ob Calliſthenis philoſophi ſtudium leoni Alexandri juſſu objectus, manum manipulo involutam in fauces irruentis belluæ iniecit, linguamque fortè adeptam non priùs ab ea convellenda deſtitit, quàm rege, & qui cum eo aderant ſtupentibus, belluam exanimem ad terram dejecit. Fuit id conſtantiæ exemplum illi, apud Alexandrum ſaluti, quippè, qui juvenem data venia inter familiares recepit; nec ille propterea minore fuit fide in regem, utpotè, qui Alexandrum poſteà ſolus per vaſtas arenarum moles fideliter fuerit comitatus, cùm inſectandorum hoſtium ſtudio dux ferociſſimus procul à ſuis deerraſſet. Qua ſanè expeditione rex equo deſiliens, Lyſimachi frontem imprudens cuſpide haſtæ ſuæ conſauciavit. Ibi cùm ſanguinis fluxus aliter ſiſti non poſſet, diademate à capite ſublato vulnus obligavit, quæ res auſpicium illi fecit regiæ in poſterum dignitatis Alexandro vita defuncto, provincia omnium aſperrima illi ceſſit, Thracia cum tota Pontici maris ora, tantùm virtute cæteros duces anteire eſt creditus. Occupavit tandem & Macedoniæ regnum. *Sabel. l.7. En.4. ex Plut. & Curtio, & Pauſaniæ Atticis.*

Sandrocus, vel Sandrocotus juſſus olim ab Alexandro ob noxam quandam occidi, fuga ad Indos ſibi ſalutem quæſiverat: Ferunt fatigatione corporis, cùm fortè medio fugæ tempore in nemore quodam ſopore preſſus jacuiſſet, leonem enormi magnitudine ad eum acceſſiſſe, qui ſudorem corpore manantem placidè lampſerit, atque ſomno excitatum, belluæ immanitate exterritum, placidè reliquerit. Hoc prodigio ad ſpem regni impulſus, poſt Alexandri interitum Indis, ut rebellarent perſuaſit, cæſiſque Macedonibus, regnum occupare eſt auſus. *Sabel. l.7. En.4. & Alex. lib.2. cap.31.*

Cùm Perdiccas Temeni F. cum duobus fratribus ex Argo in Macedoniam ad urbem Lebæam veniſſet, operamque ſuam regi locaſſet, panis Perdiccæ, dum coqueretur, ſemper duplo, quam erant reliqui, major factus eſt. Id cùm Regis uxor animadvertiſſet, regi indicavit. Ille hoc ipſum videns, accitis mercenariis, ut illicò è ſua domo exirent, imperavit. Illi mercedem petere. Rex id audiens: Hunc Solem, inquit, dignam vobis mercedem reddo. Penetrabat autem in ædes Sol per impluvium. Perdiccas igitur: Accipimus, rex, quæ das, inquiens, gladio circumſcripſit in pavimento domus ſolem: circumſcriptumque cum ter in ſinum ſuum hauſiſſet, abiit cum cæteris. Hinc egreſſi, non multò poſt univerſam Macedoniam ſubegerunt: *Herod. lib.8.*

Hieronem Syracuſanum in ſylvis expoſitum, apes congeſto in os melle aliquamdiù aluere. Qui mox omnes aſperitates ſuperans, tantùm ingenio, & virtute valuit, ut poſt multa rei militaris facinora regnum Syracuſis, & omnia ornamenta virtutum aſſequutus ſit. *Alex. l.2. c.31. ex Juſtini lib.21.*

Diony-

Dionysius Hermocratis F. Syracuſanus, cùm per agrum Leontinum iter faciens, equum ipſe demiſiſſet in flumen, abreptus equus voraginibus non extitit. Quem cùm maxima contentione non potuiſſet extrahere, diſceſſit, ut ait Philiſtus Siculus hiſtoricus, ægrè ferens. Cùm autem aliquantum progreſſus eſſet, ſubito exaudivit hinnitum, reſpexitque, & equum alacrem lætus aſpexit, cujus in juba examen apum conſederat. Quòd oſtentum habuit hanc vim, ut Dionyſius paucis poſt diebus regnare cœperit. *Cicero 1. de Divin. & Plin. lib.8. cap. 42. Ælian.* XII. *lib. de var. hiſt. ex Philiſto Siculo* ſcribit, ea de re Galeotas, qui tum in Sicilia interpretes portentorum appellabantur, conſultos reſpondiſſe, Monarchiam tendi. *Vict. lib. 12. Var. lect. 1.* Jam cùm magiſtratus per literas ſorte crearentur, & ipſi contigiſſet, litera M, dicenti cuidam per jocum, μωρολογᾶς, id eſt, Morio es, Dionyſi: Immò, inquit, μοναρχήσω, monarcha ero. Adeptus magiſtratum protinus Imperator electus eſt à Syracuſanis. *Plut. in Apoph.*

Eodem die, quo Numa Pompilius in Sabinis natus eſt, Roma eſt condita à Romulo: in qua ipſe poſteà ſecundus à conditore legitimè regnavit. *Sab. l.9. c.9.*

Tanaquil, Tarquinii Priſci regis uxor, *teſte Livio, & Dionyſio l.4.* videns flammam lambere Servii Tullii caput, illum Romanorum Regem fore prædixit.

C. Julius Cæsar utebatur equo inſigni, pedibus propè humanis, & in modum digitorum ungulis fiſſis, quem natum apud ſe, cùm aruſpices imperium orbis terræ ſignificare domino pronuntiaſſent, magna cura aluit: nec patientem ſeſſoris alterius, primus aſcendit: cujus etiam inſtar pro æde Veneris genitricis poſteà dedicavit. *Suet.*

Infans adhuc Auguſtus, ut ſcriptum apud Cajum Druſum extat, expoſitus veſpere in cunas à nutricula loco plano, poſtera luce non comparuit: & diu quæſitus, tandem in altiſſima turri repertus eſt, jacens contra ſolis exortum. Cùm primùm fari cœpiſſet, in avito ſuburbano obſtrepentes fortè ranas ſilere juſſit: atque ex eo negantur ibi ranæ coaxare. Ad quartum lapidem Campanæ viæ, in nemore prandenti, ex improviſo aquila panem ei manu rapuit: & cùm altiſſimè volaſſet, rurſus ex improviſo leniter delapſa reddidit. Eidem ſumenti virilem togam, tunica laticlavi reſuta ex utraque parte ad pedes decidit. Fuerunt qui interpretarentur, non aliud ſignificare, quam ut is ordo, cujus inſigne id eſſet, quandoque ei ſubiiceretur. *Suet.*

Livia Tiberii Cæſaris mater, cum prægnans ignoraret an feminam, vel marem editura eſſet, præſagio rem explorare voluit. Ovum itaque gallinæ incubanti ſubductum, nunc ſua nunc ancillæ manu tamdiù fovit, donec pullus inde inſigniter criſtatus excluſus ſit. Quo viſo, marem ſe progeneraturam intellexit, & ex criſtis ad imperium perventurum ſperavit, conjectura Scribonii mathematici. *Suet. & Plin. lib. 10. cap. 55.*

Labetide in Neronis collo adhuc pueri comperta, cecinere vates, ὅτι ἰσχὺν παρὰ τ͂ γέροντος λήψεται, id eſt, quod ex ſene potentiam foret aſſequuturus: quoniam exuta ſenectute ejuſmodi viſatur anguis. *Cæl. l.10. c.3. A.L.*

Galbæ Imperatori, in oppido Fundis moranti, Hiſpania Tarraconenſis oblata eſt. Accidit autem, ut cùm provinciam ingreſſus ſacrificaret intra ædem publicam, puero è miniſtris acerram tenenti, capillus repentè toto capite caneſceret. Nec defuerunt qui interpretarentur, ſignificari rerum mutationem, ſucceſſurumque juveni ſenem, hoc eſt, ipſum Neroni. *Suet. & Dion.*

Cùm Veſpaſianum ædilem C. Cæſar ſuccenſens propter curam verrendis viis non adhibitam, luto juſſiſſet oppleri: congeſto per milites in prætextæ ſinum, non defuerunt, qui interpretarentur, quandoque proculcatam deſertamque Rempublicam civili aliqua perturbatione in tutelam ejus, ac velut in gremium deventuram. Prandente eo quondam, canis extrarius triclinio manum humanam intulit, menſæque ſubjecit. Cœnante rurſus, bos arator decuſſo jugo, triclinio irrupit, ac fugatis miniſtirs, quaſi repentè defeſſus, procidit ad ipſos accumbentis pedes, cervicem ſubmiſit. Suſcepto civili bello, ac ducibus copiiſque in Italiam præmiſſis, interim Alexandriam tranſiit, ut clauſtra Ægypti obtineret. Hic cùm de firmitate Imperii capturus auſpicium, ædem Serapidis, ſubmotis omnibus, ſolus intraſſet, ac propitiato multùm Deo tandem ſe convertiſſet, verbenas, coronaſque & panificia, ut illic aſſolet, Baſilides libertus obtuliſſe ei viſus eſt: quemneque admiſſum à quoquam, & jampridem propter nervorum valetudinem vix ingredi, longèque abeſſe conſtabat. Ac ſtatim advenere literæ, fuſas apud Cremonam Vitellii copias, ipſum in urbe interemptum nunciantes. Auctoritas, & quaſi majeſtas quædam, ut ſcilicet inopinato & adhuc novo principi deerat, hæc quoque acceſſit. E plebe quidam luminibus orbatus, item alius debili crure, ſedentem pro tribunali pariter adierunt: orantes opem valetudinis, demonſtratam à Serapide per quietem: reſtituturum oculos, ſi inſpuiſſet: confirmaturum crus, ſi dignaretur calce contingere. Cùm vix fides eſſet, rem ullo modo ſucceſſuram, ideòque ne experiri quidem auderet, extremo hortantibus amicis, palàm pro concione utrumque tentavit, nec eventus defuit. *Sueton. & Sab. l.3. Ennead.7.*

Titus Vespasianus ad perdomandam Judæam relictus, noviſſima Hieroſolymorum oppugnatione, XII. propugnatores totidem ſagittarum confecit ictibus, cepitque eam natali filiæ ſuæ, tanto militum gaudio ac favore, ut in gratulatione Imperatorem eum conſultaverint, & ſubinde decedentem provincia detinuerint, ſuppliciter, necnon & minaciter efflagitantes, ut remaneret, aut ſecum omnes pariter abduceret. Unde nata ſuſpicio eſt quaſi deſciſceret à patre, Orientiſque regnum ſibi vindicare tentaſſet. Quam ſuſpicionem auxit, poſtquam Alexandriam petens, in conſecrando apud Memphim bove Apide, diadema geſtavit, de more ſiquidem rituque priſcæ religionis: ſed non deerant, qui ſecùs interpretarentur. Quare feſtinans in Italiam, cùm Rhegium, dehinc Puteolos oneraria nave appuliſſet, Romam inde contendit expeditiſſimus: inopinantique patri, velut arguens rumorum de ſe temeritatem: Veni, inquit, pater, veni. *Suet.*

Adrianus tribunus plebis factus, dehinc ſecunda expeditione Dacica primæ legionis præfectus, à Trajano gemma adamante donatus, quam Trajanus à Nerva acceperat, unde ſpem ſucceſſionis concepit. *Cuſpin. A.D.*

M. Antoninus Pius Adriani decreto ad Italiæ adminiſtrationem deſignatus, ea hora, qua primò tribunal conſcendit, Auguſti nomine (quod ſolis Imperatoribus dabatur) ſalutatus imperii ſui omen accepit. *Fulg. lib. 3. cap. 3.*

Cùm Didius Julianus adhuc privatam agens vitam, fratris filium P. Ælio Pertinaci offerret, Pertinax adoleſcentem hortatus eſt, ut patrui dicto obediens eſſet, inquiens: Reverere collegam, & ſucceſſorem noſtrum, Julianus enim Pertinaci in conſulatu collega, in proconſulatu ſucceſſerat. At eventus rerum Pertinacis verba aliud ſignificare oſtendit: nam paulò poſt occiſo Pertinace, Julianus imperio ei ſucceſſit. *Idem.*

Severus Imperator, filius M. Getæ equitis Romani, & Fulviæ Piæ, in Lepti civitate Aphricæ natus, literis Latinis, ac Græcis eruditus, ſtudiorum cauſa Romam venit ea hora, qua hoſpes ejus Adriani vitam legit, moxque omen futuræ felicitatis arripuit. *Cuſpinianus A. D.* Idem cùm in villa ſua cum amicis ſuis parcè cœnaret, infantemque filium partiri aliis largiùs poma de ſecunda menſa videret, monito eo quod ſupra fortunam largior in partiendo eſſet reſpondit filius: Si tunc parcior eſſet fortuna, ut pater dicebat, habiturum aliquando ampliorem. Id quod poſt felix illud omen brevi ſecutum eſt, creato Severo principe: quo imperante, filio fortuna, quam ominatus erat, oblata fuit. *Fulg. lib. 1. cap. 3.*

Alexander Mammeæ, Imperator, natus eſt in Arcena urbe Syriæ, die, quo olim magnus Alexander periit, atque in templo, quòd in ea terra fuit illi ſacrum, cùm feſto die illuc Mammea mater veniſſet, ſacris operatura. Caſu itaque puerperii fecit, ut puero ſit Alexandri nomen inditum: Signa, quibus præmonſtratum eſt illi imperium, Olympia nutrix, quo nomine fuit magni Alexandri mater, & Philippus nutricius. *Sab. lib. 6. Ennead.7. ex Herod.*

Alanico bello cùm equus hoſte captus eſſet miræ pernicitatis, qui captivorum indicio, ferebatur centum millia paſſuum ſingulis diebus perpetuo curſu conficere, in eaque celeritate octenos dies perſeverare, omnibus illum extra ſortem Probo (qui poſt Imperator fuit) deſtinantibus, recuſaſſe fertur: teſtatus, pernicioſiſſimum equum fugaciſſimum decere militem. Sortiri itaque eum milites juſſi, cùm Probi nomen ſæpiùs ex urna primum fuiſſet eductum, idque plures milites nomen ferrent, ad tollendam diſcordiam magno omnium favore eſt id præmium uni illi addictum. *Sabel. lib.7. Ennead.7.*

Scri-

Scribunt, puerulus natali quodam inſigniri pileo, quod A arreptum obſtetrices advocatis vendant ſuperſtitioſis: ſiquidem eo ſe adjuvari plurimum opinantur. Antonino autem Diadumeno pilei loco pertenue fuit diadema, futuri mox imperii præſagium: unde ſit ratio item cognominis. Secuti Clodio Albino ex albedinis claritate, quam in recens nato fuiſſe tantam, patris ad Ælium Baſſianum teſtatur epiſtola, infantibus ex utero alioqui rubentibus, ferè ut linteamina, quibus eſt exceptus, facilè ſuperaret, Albini adoptata eſt nomenclatura. Sed & idem imperii faſtigium prænuntiaſſe creditur bos albus, pauperis ad plenum cornibus. *Cælius lib. 15. cap. 22. A. L.*

MAXIMINI ſenioris imperii omnia hæc fuerunt: Serpens dormienti caput circumdedit. Poſita ab eodem vitis, intra annum ingentes uvas purpureas attulit, & miræ magnitudinis facta eſt. Scutum ejus ſub ſole arſit. Lanceola ſic fiſſa fulmine, ut tota etiam per ferrum ſcinderetur, & duas partes faceret: unde dixerunt aruſpices, duos Imperatores non diuturnos ex una domo, iiſdem nominibus futuros Lorica patris ejus non, ut ſolet, ferrugine, ſed tota purpureo colore infecta à plurimis viſa eſt. *Capitol. in Maximo Juniore.*

MAXIMINO Juniori filio hæc fuerunt imperii omina. Cùm B Grammatico daretur, quædam parens ſua libros Homericos omnes purpureos dedit, aureis literis ſcriptos. Ipſe puerulus cùm ad cœnam ab Alexandro eſſet rogatus in patris honorem, quod ei deeſſet veſtis cœnatoria, ipſius Alexandri accepit. Cùm infans eſſet, ſubitò per publicum veniente vehiculo Antonini Caracallæ, quod vacuum erat, conſcendit, & ſedit, & vix ægreque à mulionibus carrucarriis deturbatus eſt. Nec defuerunt, qui cavendum infantem dicerent Caracallæ. Tum ille dixit: Longè eſt, ut mihi ſuccedat iſte. Erat enim illo tempore inter ignobiles, & nimis parvus. *Ibidem.*

Prodit hiſtoria, id in Cæſarum familia peculiarius ſervatum uti domus parvuli teſtudineis ablueretur alveis: & inde Clodio Albino factum imperii præſagium, nam eo recens nato, teſtudo magnitudinis viſendæ ab piſcatore patri eſt allata, quam is homo impensè literatus, ad pueriles diſtinavit excaldationes. *Cæl. l. 10. c. 3. antiq. lect.*

PROCULUS quum latrunculis luſitaret, & decies in eo ludo Imperator extitiſſet, acceſſit protinus ſcurra, qui eum purpura ornatum ſalutavit, ut imperatorem. Qua ille occaſione C vel oblata, vel arrepta, verè aſſecutus eſt, quod per jocum dicebatur. *Gulgoſ. l. 1. c. 4.*

Quum apud Regillianum mox Imperatorem fortè cœnarent milites, affuit & tribunus Valerianus, à quo illata quæſtio, Undenam credatur Regillani nomen productum: & unus, A rege flexum opinor. At qui aderat fortè ſcholaſticus, grammatico more inflectere orſus eſt, Rex, regis, regi, regillianus. Succlamatum eveſtigio eſt ab omnibus militibus, uti eſt hominum genus ad id, quod cogitat, præpoperum, Rex igitur eſſe poteſt, itaque & regere nos poteſt? & à deo inditum huic nomen. Quid ampliùs, cùm poſtridie publico ſe commiſiſſet, à principibus Imperator eſt conſalutatus. *Cælius l. 24. cap. 6. A. L.*

Cùm Julianus Apoſtata circiter annum Conſtantii vigeſimum, Domini verò CCCLX. eſſet Cæſar creatus, in expeditione adverſus Barbaros, in quandam ingreſſus civitatem, corona laurea, quibus ſolent civitates ornari, inter columnas pedens, rupto fune ſuper caput ejus decedit, eumque aptiſſimè coronavit. Cuncti clamore ſuo Imperii id ſignum interD pretati ſunt. *Eutrop. l. 11. Socr. l. 3. c. 1.*

Pollinctum Conſtantii Cæſaris corpus, conditumque in loculis Jovinianus, protector domeſticus, cum regia proſequi pompa Conſtantinopolim uſque juſſus eſt, prope neceſſitudines ejus humandum, eique vehiculo inſidenti, quod portabat reliquias, ut principibus ſolet, annonæ militaris offerebantur indicia, ut ipſi nominant Proba, & animalia publica monſtrabantur, & ex uſu crebreſcebant: occurſuſque & alia ſimilia, eidem Joviniano imperium quidem, ſed caſſum, & umbratile, ut miniſtro rerum funebrium, portenderunt. *Marcelinus l. 21.*

Evagrius l. 5. c. 21. ſcribit, accidiſſe portenta qædam Imperium Mauricio vaticinantia. Multa enim nocte, cùm in adytis ſacræ ædis Mariæ fumigaret, quam Antiocheni Juſtinianam appellant, cortina ſacræ menſæ igne conflagravit, ſic ut Mauricius obſtupeſceret, & viſionem formidaret. Cui aſtans Gregorius Epiſcopus, rem illam divinationem habere ipſique res maximas, & eximias portendere dixit. Et Chriſtus Deus quoque in oriente illi in ſomnis apparuit, ut ſe ulciſceretur, ac vindicaret, petens: id quod manifeſtè imperium E ſignificabat.

LEO Armenus, poſtquam Michaeli Curopalatæ eripuit Imperium, cùm in aureo triclinio votum pro felici introitu reddere Deo vellet, veſtem, qua fortè indutus erat, deponens, Michaelo Balbo equiſonum præfecto tradidit: qui & illico eam induit. Quod qui viderunt, omen eſſe gerendi poſt Leonem Michaeli Imperii cenſuerunt. Et cùm Leo alia veſte amictus in templum Palatinum pergeret, ſequens à tergo idem Michaeli, dum incautus, & temerè graditur, oram Imperatoriæ veſtis calcavit: quod pro ſiniſtro omine Leo accepit, novas hunc aliquando res moliturum præſagiens. *Cedrenus.*

MICHAEL Theophili F. equum habebat pulcherrimum, ſed qui ſeſſores deturbaret crebro, & fræno eſſet inobediens. Excandeſcebat rex, nullum ſe habere, qui equum frænare, & conſcendare poſſet, ac illum domare. Tum Theophilitzes Imperatoris affinis, ſervum ſe Macedonem habere, Baſilium nomine, dixit, qui equum facilè domaret. Vocatus igitur Baſilius frænum equi arripiens, paululum equo poppyſmis blandiens, molliter armos ejus de more palpans, mox leniter aſcendens, molli primùm inceſſu ire ſinit; dehinc paulatim aſſueſcens, cum celerius ire adegit, ac tandem in curſum impulit, & ultro citroque quo voluit in gyrum rotavit, ut ad F omnia eſſet obedientiſſimus. Rex delectatus juvene, hunc apud ſe retinuit, & curatoribus equorum præpoſuit, ac Protoſtratoris dignitate ornavit. Neque diu poſt: Eudociam Inceris concubinæ ſuæ filiam ei matrimonio conjunxit, & Cæſarem fecit. *Zonaras.* At *Cedren.* aliter recitat.

CRYTAGO Princeps Bulgarorum ſæpius cladem paſſus, cùm jam Romanorum viribus reſiſtere nequiret, pacem bello prætulit, captivoſque dimiſit. Quos cùm congregatos, jamque in patriam iter ingreſſuros contemplaretur, Baſilium Macedonem, poſt Imperatorem factum, tunc ex pueritia adoleſcentiam ingreſſum videt, eleganti vultu præditum, & ſuaviter ſubridentem, atque circùm ſaltantem: eum ad ſe vocat, manibuſque apprehendit, & oſculatur, pomumque raræ magnitudinis donat, quod adoleſcentulus ſimplici audacia genibus principis innitens accepit, morum minimè fucata ſimplicitate, indolis ſuæ ingenuitatem demonſtrans. Itaque miraculo attonitus fuit princeps, & ſubditi clanculùm indignati ſunt, tali adoleſcenti domum redeundi poteſtatem concedi. Sed tamen, Deo propitio, captivi omnes incolumes domum dimiſſi abierunt: interque hos etiam Baſilii parentes, chariſſi- G mum ſecum ducentes filium ſuum. *Cedrenus.*

Cùm aliquando Imperator Michael Theophili Imp. F. apud Philopatrum venaretur, & ante eum eques iret Baſilius Macedo protoſtrator, ferens in baltheo barducium Imperatoris, tumultoque, & clamore à turba edito, lupus ingens è ſylva procurriſſet: Baſilius eum inſecutus, Imperatorio barducio caput ejus medium diſſecuit. Equitabat poſt Imperatorem de more Cæſar Bardas, qui cùm hoc vidiſſet, ad familiarium ſuorum quendam occultè dixiſſe fertur: Heus tu, exiſtimo noſtram familiam ab hoc homine extirpatam iri. Idem perhibent Bardæ prædixiſſe Leonem philoſophum, qui Baſilium ſignis quibuſdam deſcribens, nominans etiam, & digito demonſtrans, dixerit, univerſæ Imperatoris familiæ exitio futurum. Ex eo Cæſar ſemper Baſilio inſidias ſtruxit, ſed irritis conabitus. *Cedrenus.*

LAMISSUS infans à matre cum ſex fratribus, quos uno partu enixa eſt, in piſcinam projectus fuit, & ab H Agelmundo rege Longobardorum illac tranſeunte, haſta revolutus, eam firmiſſimè tenuit. Eo nomine à rege ſuſceptus, & educatus, poſtmodum ei in regno ſucceſſit. *Sigebertus in Chronico.*

PRIMISLAUS agricola, ſuper menſam ferream, ſuper vomerem ſcilicet, prandens, ad regnum Bohemiæ aſſumptus fuit, ex equi repentino accurſu, à Lybuſta in eum eventum emiſſo.

Cùm Idæ Bononiæ in Celtica Gallia comitiſſæ alludentes tres filii, ſub matris veſte ſe occultaſſent, virque ejus Euſtachius ſuperveniens, Quidnam ſub ejus veſte lateret, interrogaſſet, ſubridens uxor: Tres, inquit, magni principes, quorum unus dux, ſecundus rex, & tertius comes eſt. Eventus mulieris verbum ſecutus eſt. Siquidem primus puerorum Godofredus Bulionus patruo Godofredo in Lotharingiæ ducatu ſucceſſit, Balduinus Hieroſolymorum re fuit, poſtremus Euſtachius Bononiæ comes. *Fulg. l. 1. c. 3.*

BALDUINUS III. Jeroſolymorum rex, fratris filio Almerico Sareptæ (quæ nunc Joppe) comiti omen tulit, cùm in baptiſmate eum coram ſacerdote teneret, nomenque ſuum ei imA poneret. A quibuſdam enim rogatus: Quid baptiſmatis filio dato nomine ſuo bonæ fortunæ afferret? Reſpondit, Omne Hieroſolymorum regnum. Reſque verbum comprobavit: nam Balduinus ſine liberis moriens, Almericum nepotem ſucceſſorem reliquit, qui poſteà Balduin. IV. fuit nuncupatus. *Idem.*

GULIELM. Normanniæ Dux, cum XXX. in Angliam, & ampliùs navibus trajecit, deſcendenſque in terram, ad maritimum vicum, quem vocant Haſtyngum, leviter lapſus, fixit altè in arena pedem. Quo viſo, miles lætitia exultans, & alacer, ait: Jam dux firmo pede Angliam tenes. *Polyd. lib. 8.*

ULADISLAUS Hungariæ, & Boemiæ Rex, Annæ filiæ ob coronam regiam fratri Ludovico impoſitam flenti, tandem impoſuit: non obſcuro omine Ludovico olim in regno Annam ſucceſſuram. Cæſo à Turcis ad Mohazim vicum Ludovico, ad Annam Ferdinando Auſtrio nuptam multis cum lacrymis regnum pervenit. *Dubrau. lib. 32.*

MICHAEL ZALAGIUS inter Ungariæ proceres facilè primus in campo Rhacos, partim ſuadendo, partim minando principes in eam duxit ſententiam, ut Mathiam Corvinum regem eligerent: ſed eundem aliquot ante dies Plebs, puerique B Peſtani per compita regem proclamarant, multum licèt frementibus adverſariis. Quinetiam dum ille in regem declararetur, Peſtani ſacerdotes veluti divinitus moniti Deo cum læto concentu gratias agere cœpere. *Bonfin. l. 9. Dec. 2.*

Auguria, & Auſpicia.

SEMIRAMIS circa Syriæ ſtagnum cùm expoſita eſſet infans, ab avibus diu alita, & educata eſt magno præſagio futuræ felicitatis: ut quæ mox ſublata à paſtoribus, poſt varios caſus regia conjux fieri, & latè imperitare meruerit. *Diod. lib. 3.*

GORDIUS, dum conductis bobus agrum coleret, aves omnis generis circumvolantes illum ex infima fortuna ad ſummum honoris culmen proceſſurum oſtenderunt. *Alex. ab Alex. lib. 3. c. 31. & lib. 5. c. 13.*

Expiravit quondam apud Argivos Heraclidarum gens, ex qua de more regem habebant. Requirentibus regem his, conſulentibuſque oraculum, ſortes dedit Deus, Monſtraturam aquilam. Paucis poſt diebus aquila, quæ ſupervolitabat, demittens ſe ſuper Ægonis ædes, conſedit ibi. Ita rex deſignatus Ægon fuit. *Plut. orat. 2. de fort. Alex.*

L. TARQUINIO PRISCO, Capitolium petenti, aquila in urbe C Roma pileum ſuſtulit: & cùm in altum volaſſet, mox capiti repoſuit. Tanaquil, auguriorum perita, futuri imperii ſignum eſſe pronunciavit. Tandem in Anci Martii Romanorum regis demortui locum ſurrogatus eſt Tarquinius. *Plin. c. 6. de Viris illuſt. Polyd. Vergil. 3. lib. de Prodigiis.*

OCTAVIUS AUGUSTUS, cùm puer adhuc ruri parvulus educaretur, aquila de manibus ejus panem rapuit, moxque evolavit: atque ubi paulò revolaſſet, ei reddidit. *Xiphilin.* Eidem primo conſulato augurium capienti, duodecim ſe vultures, ut Romulo, immolanti, omnium victimarum jecinora replicata intrinſecùs ab ima fibra patuerunt: nemine peritorum aliter conjectante, quàm læta per hæc, & magna portendi. *Sueton. & Dion.*

AGRIPPA Herod Magni ex Ariſtobulo F. nepos, Romæ in vincula conjectus à Tiberio Imp. quia Cajo favere videretur, ante regiam ſtabat inter alios quoſdam æquè vinctos, incumbens præ mœrore in quandam arborem. Cui cùm inſediſſet bubo, unus è vinctis, natione Germanus, alitem conſpicatus, ſciſcitatus eſt à milite, Quiſnam eſſet ille purpuratus? & cognito Agrippam eſſe, Judæorum nobiliſſimum, roD gavit militem, ut liceret ſibi propiùs ad eum accedere: cupere enim ſe quædam de ipſius patria cognoſcere. Quo impetrato, & adhibito interprete: O juvenis, inquit, contriſtat te quidem tam repentina, & improviſa fortunæ mutatio: nec facilè credes propè eſſe effugium, ſic conſulente rebus tuis divina providentia. Sed teſtor patrios deos, quòd nihil auribus tuis daturus ſum, neque te inani conſolatione lactaturus. Fieri non poteſt, quin confeſtim evadas ex his vinculis, & mutatis rerum vicibus ad ampliſſimam dignitatem ſimul, atque potentiam pervenias, uſque ad eorum invidiam, quibus nunc videris miſerabilis. Felicem quoque habiturus es vita exitum, relictis in opum ſucceſſione liberis. Memento autem, quando hanc alitem iterum videris, quintum ex eo diem, fatalem tibi futurum. Hæc ſunt, quæ tibi cœleſtes miſſa hac ave nunciant. Proinde rogo, ut primùm felicitatem iſtam repræſentari tibi ſenties, des operam, ut nos quoque eripiamur ex his E adverſitatibus. Verus fuit vates. Nam poſt ſex menſes Tiberius periit. Cajus in imperio ſucceſſit, qui Agrippam regem fecit. *Joſeph. lib. 18. c. 8.*

TIBERIUS ante paucos quàm revocaretur Romam ab Auguſto dies, aquila, nunquam ante Rhodi conſpecta, in culmine domus ejus aſſedit: & pride quàm de ritu certior fieret, veſtimenta mutanti tunica ardere viſa eſt. *Suet.*

Sub Cajo Caligula fratris filio, ſecundùm exiſtimationem circa initia Imperii omnibus lenociniis colligente honores auſpicatus Claudius, Cæſar pòſt factus, conſulatum geſſit unà per duos menſes, evenitque, ut primitus ingredienti cum facibus forum, prætervolans aquila dexteriore humero conſideret. *Idem.*

GALBÆ Imp. avus fulgur procurans, quum aquila ex ejus manibus exta rapuiſſet, ſublimiſque elata in frugiferam extuliſſet quercum, augurque ſummum, ſed ſerum genti imperium portendi dixiſſet; Sanè, inquit ille irridens; cùm mula pariet. Quo prodigio imprimis Galba confirmatus dicitur. Nam ſub id tempus, quo in Hiſpania res moliri eſt adortus, F in ea terra mula enixa eſt. *Sab. l. 2. En. 7. ex Suet.*

VITELLIUS Imp. cæde Galbæ annunciata, compoſitis Germanicis rebus, partitus eſt copias, quas adversùs Othonem præmitteret, quaſque ipſe perduceret. Præmiſſo agmini lætum evenit auſpicium. Siquidem à parte dextra repentè aquila advolavit: luſtratiſque ſignis, ingreſſos viam ſenſim anteceſſit. *Sueton.*

AURELIANUM adhuc infantem, & humili genere in villa ortum, aquila ex cunis leniter raptum in propinquam aram, quæ fortè ſine ignibus erat, repoſuit. *Sab. lib. 1. c. 4.*

BASILII Macedonis parentes (ejus qui Michaele Theophili F. interfecto, Conſtantinopolitanum regnum invaſit,) cùm in agro ruſticarentur, & puerum in ſole dormientem ponerent, aquila ex alto devolans, expanſis alis dormienti puero umbram fecit. Mater territa, ne quid mali infans à rapace pateretur alite, tremebunda accurrit, aquilam lapidibus abegit. Qua reverſa ad opus, aquila iterum delapſa, alis puerum obtexit. Mater denuo vociferans avem conſpicata, accurrit: ſed intra ſe rediens, omen accepit, filiumque futurum regem conjectavit. *Cuſp. A. D. ex Zonora, & Cedreno.*

MARTIANUS (qui poſtea Imp. eſt factus) cum in Lycia pri- G ma ſtipendia mereret, ægritudine oppreſſus, nactus eſt duorum germanorum familiaritatem, Taciani, & Julii, cum quibus in venationem prodibat, poſtquam convaluerat. Erat autem dies ita ardore Solis candens, ut umbram neceſſariò ſub arboribus quærerent. Cùm itaque ſub arbuſculis quieſcerent, Tacianus prior excitatus, conſpexit aquilam ſupra caput Martiani in aere pendere, qui paſſis alis Solis radios arcebat. Ille fratrem, ut videret rem miram, excitavit; ambo ſtupidi, alitis mirabantur obſequium. Experrecto ſomno Martiano narrant, quæ viderant, imperium, ac regnum portendi nunciantes, & ideò abeuntem viatico ducentorum argenteorum proſequuntur: nam omnia jam conſumpſerat. Factus Imp. Julius Conſtantinopoli, Tacianum Illyricis præfecit. Simile prodigium eidem obtigit ſub Aſpare Valentiniani III. duce, dum contra Wandalos militaret, Procopius tradit de bello Wandalico. Erat enim Aſpari arcanorum omnium ſocius, quem Romani Domeſticum vocant. Ergo cùm ipſe cum cæteris captivis ſub dio quieſceret. Rex cupidus captivos recenſendi, vidit aquilam caput Martiani dormientis expanſis alis à Solis ardore defendentem. Ergo mirabundus continuò, quod futurum erat, G conjecit, & accitum ad ſe hominem libertate donavit, ſacramentorum fide obligatum, ut ad Imperium evectus ſibi, ac Wandalis eſſet amicus. *Sigon. l. 2. Imp. occid. item Cedren. Cuſpin. A. D.*

Prodigia, Portenta, & Oſtenta.

TARGITAUS, Jovis, & filiæ Boryſtenis fluvii F. tres habuit liberos, Lipoxain, Arpoxain, & noviſſimum Colaxain. Illis regnantibus in Scythicam regionem cœlitus demiſſa fuerunt ex auro facta aratrum cum jugo, & ſecuris cum phiala. Quæ cum maximus natu attrectaſſet, aurum arſit. Similiter cum medius. Minimus natu cùm accederet, aurum fuit extinctum: & ob id regnum ei fratres duo conceſſerunt. A quo deinde reges, Paralatæ dicti, ortum habuere. Et hæc quidem Scythæ narrant. Aliter Græci, qui Pontum incolunt. *Herod. lib. 4.*

GELANOR Sthenelæ F. & Danaus, regnum Argivorũ ambiebant. Cũ eorũ uterq; ad populum multa, & ea maximè probabilia, & juri conſentanea dixiſſet: cauſa ampliata eſt in craſtinum.

Poſtera die prima luce, in boum gregem in pomœrio paſcen- A tem lupus impetum fecit, atque is taurum ipſum gregis ducem adortus eſt. Viſum eſt Argivis, Gelanori cum tauro, cum lupo eſſe Danao aptiſſimam convenientiæ rationem: quòd ſcilicet uti lupus animal eſt homini minimè familiare, ſic propemodum ad id temporis nulla fuiſſet Danaus Argivorum uſus conſuetudine. Quare cùm taurum lupus confeciſſet, è re nata Argivi Danao imperium adjudicarunt. *Pauſ. in Corinth.*

Coi dicunt, paſcuis Nicippi tyranni ovem peperiſſe leonem. Atque in Nicippo, qui tum privatam adhuc vitam agebat, futuram tyrannidem portendiſſe. *Ælian. Var. Hiſt. lib.*1.

Servio Tullo, etiam tum puerulo dormienti, circa caput flammam emicuiſſe, domeſtici oculi annotaverunt. Quod prodigium Priſci Tarquinii regis uxor Tanaquil admirata. Servium ſerva natum, in modum filii educavit, & ad regium faſtigium evexit. *Val. l.*1. *c.*6.

Auctor Dion. C. Jul. Cæſ. Luſitaniam gerenti, natum eſſe equum δωυὰς τὰ τῶν προδίων ποδῶν ὁπλὰς ἔχοντα: id eſt, cui gemina foret in anteriorum pedum ungulis natura, qui mox illum elatè admodum geſtaret, reliquos omnes ἀναβάτας recuſaret. Unde immodica de ſe ſibi cœpit polliceri.

Octavio, cùm per ſecreta Thraciæ exercitum duceret, in Liberi patris luco, barbara cæremonia de filio Auguſto con- B ſulenti, affirmatum eſt ſacerdotibus orbis imperium: quòd infuſo ſuper altaria mero, tantum flamme emicuiſſet, ut ſupergreſſa faſtigium templi ad cœlum uſque ferretur: unique olim omnino Magno Alex. apud eaſdem aras ſacrificanti, ſimile proveniſſet oſtentum. Poſt necem Cæſaris, reverſo Auguſto ab Apollonia, & ingrediente eo urbem, repentè liquido ac puro ſereno, circulus ad ſpeciem cœleſtis arcus, orbem Solis ambiit: ac ſubinde Juliæ Cæſaris filiæ monumentum fulmine ictum eſt. *Suet.* Eodem ſpoleti ſacrificante, primo poteſtatis ſuæ die, ſex victimarum jecinora replicata intrinſecùs ab ima fibra reperta ſunt, reſponſumque, duplicaturum intra annum imperium. *Plin. l.*11. *c.*37. & *Suet.* Quo die Auguſtus cognominatus eſt, noctu magnum prodigium extitit. Tiberis enim omnia Romanæ urbis plana loca ſic inundavit, ut navigarentur. Quo vates portendi affirmarunt, fore ut urbem amplificaret, & totam in ſua poteſtate haberet. *Zonaras.*

Ingreſſo primam expeditionem Tiberio, ac per Macedoniam ducente exercitum in Syriam, accidit, ut apud Philippos ſacratæ olim victricium legionum aræ, ſponte ſubitis collucerent ignibus. *Suet.*

Galbæ avo aliquem ex ſuo genere, quamvis ſerò, impe- C raturum aruſpices prædixere, cùm mula peperiſſet. Id quod ſub Nerone accidit: Idque prodigium Galbam potiſſimùm ad imperium affectandum animavit. Eidem quinetiam Tarraconenſ. Hiſpaniam procuranti, portentum imperii contigit, in Cantabriæ lacum fulmen decidit: repertæque ſunt duodecim ſecures, haud ambiguum ſummi imperii ſignum. *Suet.*

Vespasiano bos in agro, in quo ipſe magnam vitæ partem degebat, cœnanti aſtitit flexis genibus, & cervice pedibus ſubjecta: rurſumque cùm cibum caperet, canis ſub menſam ejus manum hominis poſuit. In agro avito, eximia cupreſſus ſine ulla vi ventorum everſa radicitus, poſtero die per ſe ſtetit, ac floruit. *Xiphil.* & *Suet.*

Comitia ſecundi conſulatus ineunte Galba, ſtatua D. Julii ad Orientem ſponte converſa, Veſpaſiani in Judæa tunc degentis imperium portendere viſa eſt. *Suet.*

Anton. Geta qua hora Mediolani natus eſt, agnus quoque vellere purpureo editur: eodemque momento gallinam ovum in aula purpureum ſimul peperiſſe, nunciatum eſt. *Spartian.*

M. Antoninus Philoſophus natus octo annos, inter Salios ab Adriano connumeratus, cùm ſecundum more in ſacro D pulvinari Saliorum jacerent ſerta, ipſius corona, tanquam manu hominis poſita eſſet, in Martis capite fuit inventa. *Fulgoſ. lib.*1. *c.*4.

In ea villa, in qua Aurelian. Imp. natus eſt patre paupere, natus vitulus candore eximio, in latere purpureis maculis depictam coronam habens, imperium ei portendit. *Sab. lib.*1. *cap.*4. Eidem quoque portendi ſerpens in pelvi, in qua lavabatur ſæpiùs, inventa in gyrum convoluta, quæ nunquam occidi potuit. *Idem.*

P. Annio Tacito imperium portendit vitis, quæ cùm uvas albas ferre ſoleret, eo anno rubros racemos emiſit. Item vinum album in rubrum cunverſum eſt. *Idem.*

Henric. III. Anglorum Rex ſuſcepit ex Eleonora uxore filiolum Eduardum ad memoriam Edovardi III. qui qaulò antè regnarat, quàm Normanni Angliam occupaſſent. Sub illius E ortum apparuit ſtella immenſæ magnitudinis per aliquot dies ante Solis ortum, quæ per longum cœli tractum veloci, creboque curſu ferebatnr, modò ignem præ ſe ferens, modò fumum poſt ſe relinquens. Quo ſanè oſtento, futura Edovardi patris amplitudo, ac Edovardi filii, quem ille poſtea genuit, exiguitas, vanitaſque velut ex oraculo quodam pronunciata dicitur. *Polyd. l.*16.

Matthæo Magno Vicecomite, Othonis ex Theobaldo Andrnici filio pronepote, Maſino in pago ad Verbanum lacum nato, armenta ejus vici ſponte ſoluta, proripientiaque ſe magno tumultu è ſtabulis domum, in qua Anaſtaſia mater infantem noctu enitebatur, inuſitato mugitu edito, quaſi ſalutaſſe feruntur, adeò ut experrecta tota vicinia, puerperæ magnus timor incuteretur. Sed id Theobaldus pater pro lætiſſimo oſtento accepit, gratulatus vel ob id uxori felicem partum, quòd miræ magnitudinis infantem ad ingentis ſpei fortunam edidiſſe videretur. *Jovius in vita Matthæi Magni.*

Cæſo ex inſidiis Alexand. Mediceo Florentinorum duce, Coſim. Medices Joan. F. qui in prædio ſuo erat, properè Florentiam profectus eſt, ſpe principatus non irrita. Eo die (is fuit. 5. Idus Januar.) in ipſius villa Caſtellia ſuburbani tra- F ctus, mira, & planè prodigioſa omnis generis florum ubertas cunctis ſtirpibus erupit, quum rigore pertinaci vicina prædia adhuc inhorreſcere viderentur, & uni ferè omnium (qod mirum eſſet) Coſmiani horti ad adulti veris ſimilitudinem, ſingulari jucunditate floreſcerent. *Sabell. Supplem. lib.*22.

Somnia.

Cyri ſuperioris ortum, ad imperium totius Aſię ſpectantem, maternus avus Aſtyges, duobus prænunciis ſomniis fruſtrà diſcutere tentavit: Mandanen filiam ſuam, quòd in quiete viderat, urinam ejus omnes Aſiaticas gentes inundaſſe, non Medorum excellentiſſimo, ne in ejùs familiam regni decus transferretur, ſed Perſarum modicæ fortunæ viro Cambyſi collocando, natumque Cyrum exponi jubendo: quia ſimiliter quietis temporibus exiſtimaverat, genitali parte Mandanes enatam vitam eò uſque creviſſe, donec cunctas dominationis ſuæ partes inumbraret. Fruſtratus eſt enim ſe ipſe, nepotis felicitatem, cœleſtium judicio deſtinatam, humanis conſiliis impedire conando. *Val. l.*1. *c.*7. *Herod. l.*1. *Juſtin. l.*1.

Hippocrati Athenienſi, duci fortiſſimo, cum privatus ſpectaret Olympia, ingens contigit portentum. Nam cùm hoſtiam immolaſſet, ahena (ut impoſita erant) plena & carne & aqua, abſque igne efferbuerunt, ita ut aqua redundaret. Quod G portentum conſpicatus Chilon Lacedæmonius, qui fortè aderat, ſuaſit ei primùm ne uxorem fœcundam duceret domum: ſecundo loco, Si uxorem haberet, eiiceret: & ſi quem ex illa filium ſuſtuliſſet, abdicaret. At Hippocrates Chiloni non obtemperans, Piſiſtratum filium ſuſtulit, qui tyrannidem Athenis invaſit. *Herod. l.*1. & *Sab. l.*6. *En.*2.

Intra privatum habitū Dionyſio Syracuſano adhuc ſe continente, Himeræa quædam non obſcuri generis femina, inter quietem opinione ſua cœlum conſcendit, atque ibidem deorum omnium luſtratis ſedibus, animadvertit prævalentem virum flavi coloris, lentiginoſi oris, ferreis catenis vinctum Jovis ſolio, pedibuſque ſubjectum. Interrogatoque juvene, quo gratia conſiderandi cœli duce fuerat uſa, quiſnam eſſet? audivit illum Siciliæ, atque Italiæ dirum eſſe fatum: ſolutumque vinculis, multis urbibus exitio futurum. Quo ſomnium poſtero die ſermone evulgavit. Poſtquam deinde Dionyſium, inimica Syracuſarum libertati, capitibuſque inſontium infecta fortuna, cœleſti cuſtodia liberatum, velut fulmen aliquod, otio, ac tranquillitati injecit: Himeræa eum mœnia, inter effuſam ad officium, & ad ſpectaculum ejus tur- H bam intrantem, ut aſpexit: hunc eſſe, quem in quiete viderat, vociferata eſt. Id cognitum tyranno, curam tollendæ mulieris dedit. *Val. lib.*1. *c.*7.

Mater Dionyſii Syracuſani, cùm eum conceptum utero habere, parere viſa eſt Satyriſcum: conſulroque prodigiorum interprete, clariſſimum, ac potentiſſimum Graii ſanguinis futurum, certo cum eventu cognovit. *Idem.*

Demetrio Antigoni filio Mithrid. Ariobarzani F. ſocius erat, & æqualis, & obſervabat Antigonum, homo neque re, neq; aliorum opinione malus. De eo ſiniſtra ſuſpicio incidit Antigono, propter inſomnium. Nam ſecundum quietem viſus erat ſibi ſpecioſum campum auri ramentis conſerere: inde auream primùm ſuccreſcere ſegetem: paulò pòſt ſe cùm revertiſſet eò, nihil

nihil præter ſtipulas offendere: & cùm graviſſimè doleret, A cujuſdam vocem audire, qui Mithridatem aurea demeſſa ſegete, in Pontum Euxinum abiiſſe diceret. Perturbatus, id viſum filio ad ſilentii priùs juramentum adacto aperuit: idque etiam, ſe ſtatuiſſe quoquo modo Mithridatem interſicere. Graviter doluit hac re cognita Demetrius: cùmque adoleſcens ille pro more ſuo otioſus ad ipſum acceſiſſet, ob juramenti religionem verbis eum monere non auſus, ſenſim ab amicis ſeduxit: cùmque ſoli eſſent, in terram inverſa haſta, cernente eo ſcripſit, Fuge Mithridates: iſque re intellecta, noctu in Cappadociam aufugit. Inſomnium autem Antigoni mox fatum comprobavit: amplam enim, & bonam regionem occupavit Mithridates, regnique Pontici, quod ſub octavo circiter rege Romani everterunt, auctor fuit. *Plut. in Demetrio.*

Pyrrhus Epirotarum Rex, contra Demetrium movens, nocte ab Alexandro Magno viſus eſt acciri: ubi acceſſit ad eum, decumbentem ægrum vidiſſe. A quo fuiſſe benignis verbis, & comiter acceptus, pollicente promptum ſuum auxilium. Cùm autem ipſe ſuſtinuiſſet dicere: Qui valeas rex valetudine infirma mihi præſtò eſſe; Ipſo dixiſſe nomine, B ac Niſæo accepto equo, ducem ſe Pyrro præbuiſſe. Hoc viſo corroboratus, agmine raptim per loca interjecta ducto, occupat Berœam. Mox cùm ei occurriſſet Demetrius cum Macedonibus, deficientibus ab eo militibus, rex Macedonum ſalutatus eſt. *Plut. in Pyrro.*

Eſt Cæſari Dictatori futura potentia per ſomnum demonſtrata. Nocte, quæ tranſitum Rubiconis anteceſſit, dormiens exiſtimavit ſe cum matre coire. Quæ nocturna ſpecies (ut ſomniorum conjectores interpretatis ſunt) terrarum imperium illi præſignavit; quia terra ſit omnium mater, quam ſubactam ſibi viderat per quietem. *Plut. in Cæſare.*

Actia Auguſti Cæſaris mater, in Apollinis templo obdormiens, viſa eſt cum dracone commiſceri, peperitque expletis ad pariendum menſibus. Adhæc antequam pareret, ſomniavit viſcera ſua ſublime in cœlum ferri, & in totum terrarum orbem diffundi. Eadem nocte Octavius ſolem ex vulva uxoris oriri in ſomnis vidit. Cùm infans jam natus eſſet, Nigidius Figulus ſenator, ſtatim patri filii ſummum imperium prædixit. *Xiphilin.* & *Suet. in Aug.*

Octavius cùm per Thraciam exercitum duceret, & Bacchi oraculum de filio Auguſto conſuluiſſet, inſequenti nocte ſtatim videre viſus eſt filium mortali ſpecie ampliorem, cùm C fulmine, & ſceptro, exuviiſque Jovis Opt. Max. ac radiata corona ſuper laureatum currum, biſſenis equis candore eximio trahentibus. Q. Catulus poſt dedicatum Capitolium, duabus continuis noctibus ſomniavit. Prima, Jovem Opt. Max. prætextatis compluribus circum ludentibus, unum ſecreviſſe, atque in ejus ſinum ſignum Reipublicæ quod manu geſtaret, repoſuiſſe. Nocte inſequenti, animadvertiſſe ſe in gremio Capitolini Jovis eundem puerum, quem cùm detrahi juſſiſſet, prohibitum monitu Dei, tanquam is ad tutelam Reip. educaretur, ac die proximo obvium ſibi Auguſtum: cùm incognitum aliàs haberet, non ſine admiratione contuitus, ſimillimum dixit puero, de quo ſomniaſſet. Quidam prius ſomnium Catuli aliter exponunt, quaſi Jupiter compluribus prætextatis tutorem à ſe poſcentibus, unum ex eis demonſtraſſet, ad quem omnia deſideria ſua referrent: ejuſque oſculum delibatum digitis, ad os ſuum retuliſſe. Marcus Cicero C. Jul. Cæſarem in Capitolium proſecutus, ſomnium priſtinæ noctis familiaribus fortè narrabat: Puerum facie liberali demiſſum cœlo catena aurea, ad fores Capitolii conſtitiſſe, eique Jovem flagellum tradidiſſe. Deinde repentè Au- D guſto viſo, quem ignotum adhuc pleriſque avunculus Cæſar ad ſacrificandum acciverat (filius enim fuit Octavii, viri non perinde clari, & Actiæ ſororis Cæſaris, ſeu potiùs filius filiæ ſororis Cæſaris: qua de cauſa orbus liberis Cęſar hæredem eum teſtamento ſcripſit) affirmavit ipſum eſſe, cujus imago ſecundùm quietem ſibi obſervata ſit. *Suet.* Hinc Cicero, ſi quando in puerum incideret, ſtudioſè eum ſalutavit, illique fuit ea comitas jucunda. Fortè fortuna namque acciderat, ut naſceretur conſule Cicerone. Et hanc ob cauſam ferunt Ciceronem ſeſe Octavio, poſt interitum Cæſaris, contra Antonium conjunxiſſe, tam familiaritate, ut eum adoleſcens patrem appellaret. *Plut. in Cicerone.*

Galba, ſumpta virili toga, ſomniavit fortunam dicentem, ſtare ſe ante fores defeſſam: & niſi ocyus reciperetur, cuicunque obvio prædę futuram. Utque evigilavit, aperto atrio, ſimulacrum æneum deæ cubitali majus juxta limen invenit: idque gremio ſuo Tuſculum, ubi æſtivare conſueverat, avexit: E & in parte ædium conſecratum menſtruis deinceps ſupplicationibus, & privilegio anniverſario coluit. *Suet.*

Convenit inter omnes, tam certum Veſpaſianum Imp. de ſua, ſuorumque genitura ſemper fuiſſe, ut poſt aſſiduas in ſe conjurationes auſus ſit affirmare Senatui, aut filios ſibi ſucceſſuros, aut neminem. Dicitur etiam vidiſſe quondam per quietem ſtateram in media parte veſtibuli palatinæ domus poſitam examine æquo: cùm in altera lance Claudius, & Nereo ſtarent, in altera ipſe, ac filii. Nec res fefellit: quando totidem annis, parique temporis ſpatio utrique imperaverunt. Neronem diebus ultimis monitum per quietem ferunt, ut thenſam Jovis Opt. Max. è ſacrario in domum Veſpaſiani, & in circum deduceret. In Achaja quoque ſomniavit, initium ſibi, ſuiſque felicitatis futurum, ſimulac dens Neroni exemptus eſſet: evenitque, ut ſequenti die progreſſus in atrium, medicus dentem ei oſtenderet, recenter quidem exemptum. *Idem.*

Trajanus Rom. Imp. priuſquam imperium adipiſceretur, in ſomnis vidit virum jam grandem natu, veſte purpurea, & corona ornatum, qualis pingitur ſenatus, primum in ſini- F ſtram partem juguli, & poſteà in dextram annulo ſigillum ſibi impreſſiſſe. *Xiphilin. in ejus vita.*

Hadrianus pridie antequam Imp. deſignatus eſſet, vidit Antiochiæ Syriæ in ſomnis ignem de cœlo in ſiniſtram partem juguli ſui cadere, mox ſerpere in dextram: quo igne neque perterritus, neque læſus eſſe ſibi videretur. *Dion. Nicetas*, & *Xiphilin. in Adrian.*

M. Antoninus Philoſophus, antequam in Imperatorem Romanorum eligeretur, humeros ſe eburneos, manuſque habere, in ſomnis viſus eſt, iiſque ad omnes humanos uſus uti. Unde conjectores imperium ſomno portendi dixerunt. *Dion. Nicæus.*

Sept. Sever. haud aliam ob cauſam filium Antoninum Baſſianum vocavit, niſi quòd per quietem ſuccedere ſibi hominem viderat, cui Antonino nomen eſſet. Fortaſſe impulſus ſomnio fidem habere cœpit, ex viſionis eventu, quam per quietem habuerat, audito Pertinacis imperio. Dormiens enim videre ſe putavit, Pertinacem in foro Romano ab inſigni equo in terram prævolvi, equumque ad ſe venire, in quem ipſe ſaltu conſcenderit. Nam paulò pòſt Pertinace mortuo, ab omnibuſque deſtituto Juliano, ipſe per virtutem ſibi imperium peperit. *Fulg. l.*1. *c.*3. & *Spartian.* & *Xiphil.* Idem G viſus eſt in ſomnis videre, ſe tanquam Romulum lactentem, inhiantemque uberibus lupinis. Cùmque eſſet Juliam uxorem ducturus, Fauſtina Marci uxor apparavit utrique thalamum juxta Palatium in templo Veneris, eique dormienti aqua aliquando è manu ta nquam ex aliquo fonte emanavit. Itemque Lugdoni cùm prætor eſſet, omnis exercitus populi Romani eum venit ſalutatum in ſomnis. Præterea alio in tempore quidam eum in ſpeluncam adduxit, ex qua ipſe perſpexit univerſam terram, mareque: quæ cùm non ſecus quàm inſtrumentum muſicum pulſaviſſet, maximè delectatus eſt. *Xiphilin.*

Julianus, Imp. creatus à militibus in Gallia invitus, dixit amicis quibuſdam charioribus: Nocte ea, quæ declarationis Auguſtæ diem præceſſerat, à ſe viſam per quietem imaginem alicujus genii, quæ hæc ei objurgando dixerit: Dudùm Juliane veſtibulum ædium tuarum obſervo, latenter tuam geſtiens augere dignitatem, ſed aliquoties repulſus abſceſſi: ac ne tunc quidem recipior, ſententia concordante multorum. Ibo demiſſus, & mœſtus: id tamen retinebo in corde, quòd tecum diutiùs non habitabo. *Cuſp. A. D.*

Varronian. Comes ordinum, agri Singidonenſ. (quem H ætas noſtra Segedunum vocat) in Pannonia incola, pater Joviani Imperatoris, cùm ex uxore plures utriuſque ſexus liberos ſuſtuliſſet, ſed morte omnes eſſent ſublati per quietem nocturnam admonitus eſt, ut filium, qui naſceretur, Jovianum vocaret: fore ut viveret, & ad purpuram venturus eſſet. Sic filium editum Jovianum appellavit: qui interfecto Juliano, in expeditione Perſica, à militibus Imperator creatus eſt. *Idem.*

Justus, judex Piceni, temporibus Conſtantii, cùm ex dextro ſuo femore imperialem purpuram ſe genuiſſe ſomniaret, & viſio hæc ad Conſtantium eſſet delata, timens ne ex eo Cæſar naſceretur, Juſtum occidit. Juſtina ob pulchritudinem eſt Severæ uxori Valentiniani I. conciliata, receptaque in ſummam familiaritatem. Cùm ea dum lavaretur, miram Severa corporis pulchritudinem admirata marito retulit, ſe quoque mulierem illius ſpecie captam. Imp. his verbis allectus, eam quoque

A quoque uxorem duxit : nova lege lata, ut, quicunque vellent viri, impunè poſſent duas accipere uxores : ſic enim populoſas fore gentes. Ex hac genuit Valentinianum Juniorem, quem Gratianus in conſortem imperii accepit. *Idem.*

Theodosius, dux exercitus adversùs Barbaros à Gratian. Imp. conſtitutus, oblatam ſibi in ſomnis Meletii Antiocheni imaginem vidit, paludamentum ſibi imperatorium injicere, & coronam capiti imponere : nec eventu caruit viſio. Nam bello feliciter contra Barbaros confecto, à Gratiano paulò pòſt Imp. deſignatus eſt : annoque ſui imperii tertio, Chriſti CCCLXXXIII. ſynodum Conſtantinopolitanam pro fide Nicæna confirmanda indixit. Cùm Epiſcopi conveniſſent, Imp. Meletium ſibi indicari vetuit : facturus periculum, utrùm imagini per ſomnium conſpectæ, vera eſſet Meletii faces reſponſura. Ingreſſus ad patres, ad Meletium confeſtim agnitum accurrit : eumque complectens oſculatus eſt, & ſomnium coram omnibus expoſuit. *Theodor. lib.5. cap.6. & 7. & Paul. Diac. lib.12.* Ejuſdem parentes, Theodoſius, & Thermantia, filio ſuo Theodoſii nomen, B ſomnio admoniti, indiderunt : quod ſonat, quaſi à Deo datus. Oraculo etiam quodam in Aſia divulgatum eſt, ſucceſſorem Valentis habiturum nomen, cujus initium è Theta Græce litera ſumeretur. Quo oraculo deceptus Theodorus quidam, cùm imperium vi arriperet, cupiditatis ineptæ ſupplicia luit.

Philippus, cùm ſomniaſſet caput ſuum ab aquila obumbrari, & protegi, monachus quidam de imperio ei ſpem fecit, cui viciſſim de ſexta univerſali Synodo abroganda fidem dedit. Cùm autem id vaticinium non clam habuiſſet, Apſimarus eum cæſum, & tonſum, ferreis vinculis incluſit, & in Cephaleniam exulatum miſit. Inde autem Juſtiniano revocatus, Eliæ conſilio à Cherſonenſibus Imp. ſalutatur : & claſſe Conſtantinopolim veniens, deſignatur Imp. cujus dignitatis inſignia annos duos tantùm obtinuit. *Paul. Diac. lib.20.*

Mater Mauritii Imp. temporè conceptionis ejus in ſomnis vidit vitem maximam à cubili ſuo prodire : & plurimas uvas, eaſque maturas, ab ea pendere. Circa partum, fragrantiam quandam exoticam, & peregrinam è terra evaporare ſenſit. Empuſa infantem frequenter tranſpoſuit, quaſi necatura : ſed nihil ei nocuit. *Evag. lib.5. c.22.*

C Basilius Macedo, qui poſtea imperio potius eſt Conſtantinopolitano, in pueritia patrem amiſit. Mater gravata paupertate, ſtatuit ſerviendo ſe cum filio ſuſtentare. Ingreſſus Megalopolim noctu, quia nullæ erant impenſæ miſero, divertit ad ædes. S. Diomedis, & præ labore feſſus dormire cœpit. S. Martyr nocte diacono cuidam, vel æditu o, qui nondum ſacris initiatus erat, in ſomnis apparuit, juſſitque ut foris dormientem in fovea ante ædis veſtibulum regem intromitteret. Experrectus diaconus, & extra portas templi profectus, Baſilium adoleſcentulum reperit dormientem, ſomnium phantaſma exiſtimans. Ingreſſus templum, & iterum ſomno ſe dedens, fuit iterùm, atque tertiò experrectus, & admonitus, ut regem introduceret. Excitato itaque Baſilio, introducit eum in templum, & neceſſaria ei ſubminiſtravit. Erat huic diacono affinis quidam medicus, qui ſerviebat Theophilzæ, qui Michaeli Imperatori, & Barde Cæſari, ejus avunculo erat ob genus familiariſſimus. Hujus fratri hoc arcanum, quod in ſomnis viderat diaconus, aperuit, rogavitque, ut hunc in ſervitium alicujus principis duceret. At hic ſuo domino Baſilium conjunxit : ſtatimque fratres iſti Baſilio D inſomnium narrarunt, ac jurejurando adegerunt, ut ſi quando ad regnum perveniret, beneficii memor eſſet. *Zonar. & Cedren.*

Mater Baſilii Macedonis, quomodo filio Conſtantinopolim victus quærendi gratia profecto ſucceſſiſſet, & quem laborum finem ſortitus eſſet, ſcire deſiderans, dum animo angitur, in ſomnis imaginatur videre ſe in aula magnam plantam cupreſſo aſſimilem, aureo trunco, ramis aureis, totam denique auro nitentem, & ſuper hac filium ſuum Baſilium conſidere. Ut evigilavit, inſomnium hoc mulieri cuidam religioſæ proponit. Ea bono ipſam animo juſſit eſſe filii cauſa : conjicienſque inſomnii vim, eum Romanorum Imperatorem fortè pronunciavit. Ex eo mater Baſilii, hoc futuræ filii felicitatis argumentum prioribus addito, ſollicita pro eo eſſe deſiit, animique læta optimas ſpes aluit. *Cedren.*

Joan. Comen. Imp. Alexii F. in ſomnis videre putabat, filium inter quatuor natu majorem Alexium, recens coronatum, leoni inſidere ; quem auribus habenarum vice moderaretur : cùm alioqui nihil haberet, ad domandam belluam E accommodatum. Cujus vis viſi hæc ſignificatio erat : puerum imperio titulo tenus, & nomine abſque re potiturum : regia verò poteſtate orbatum iri. Id quod paulò pòſt accidit, eo morte ſublato. *Nicetas Choniates.*

Rollo Dacus, anno Sal. circiter 887. claſſe ex Norvegiis, atque Danis inſtructa, qui ſeſe Normannos quaſi Septentrionales homines vocabant, in Angliam venit, ut ſeſe ſuis Londini adjungeret, junctiſque copiis, genus, nomenque Anglicum deleret. Verùm cùm ſuos Dacos, tam longè bello feſſos, in fœdere eſſe cum Anglis accepiſſet, illud iniquo animo tulit : & tamen nequaquam ab armis abſtinendum ratus, cum Alfredo rege Anglorum deteriore conditione conflixit : ne multò poſt per quietem, viſus eſt ſibi videre examen apum, ſupra ſe atque exercitum ſuum violare, magnoque clamore tranſmittere mare, & continentem petere, ibique congregatas varios arborum flores depaſcere, atque inde littus Callici Oceani peragrare, collectòſque flores in unum congerere locum. Sunt qui rem aliter narrent, tradentes eum ſomniaſſe, ſe elephantiaſi ſubitò correptum, & fonte cujuſdam montis lotum, fuiſſe ſenatum, aſcendiſſeque poſtea incolumem in ejus montis verticem. F Ad pedem montis variæ volucres flumine lotæ ſiniſtras alas rubras habuiſſe, mox ſubvolantes inde nidificaſſe. Quod ſanè ſomnium ita quidam conjector interpretatus dicitur, ut elephantiaſis eſſet vana deorum religio, qua ille tenebatur : & fons, baptiſmatis aqua, in qua ablutus optari denique compos fieret : atque ſic ad montis verticem, hoc eſt, ad ſummam gloriam poſtremo aſpiraret. Rollo igitur bonæ plenus ſpei, icto cum Alſteno rege Anglorum fœdere, in Galliam tranſmiſit, in eaque primò Celticæ partem populando occupavit, quæ ad litus Occeani Gallici, citra Sequanam flumen pertinet : deinde uſque Rothomagum adverſa Sequana pervenit, ubi rupis excelſę ſibi in ſomnis mõſtratæ faciem agnovit, urbemque deditione cepit. Neuſtriam inde totam occupavit, & Normanniam appellavit. Tandem à Francione Rothomagenſium Epiſc. baptizatus, ac Robertus appellatus : à Roberto Pictonum Comite, quem recepti ab ſe ſacri teſtem adhibuerat, Caroli Simplicis ſororem Giſsam duxit. *Polyd. l.5. & Æmil. l.3. Crantz. l.2. Norvegiæ, c.16. & ſeqq. an.895.*

Altreda Gulielmi (qui cognomine Nothus, Normannorum dux fuit) mater, viſcera ſua per omnem Normanniam atque Britanniam diſseminari, per quietem nocte, antequam pareret, vidit. Id quod reipſa Gulielmi virtus ratum G fecit. Nam ad Normanniæ ducatum evectus, ducatui regnum quoque Britannicum adjuxit. *Gulg. l.1. c.5.*

Edgina puella elegantiſſimæ formæ, ſed obſcuris natalibus orta, juvencula exiſtens, ſomniavit ex utero ſuo lunam exortam, quæ totam Angliam pleno lumine illuſtraret. Id quod cùm cuidam matronæ naraſset, illa non aſpernata ſomnium puellæ curam ſuſcepit. Hanc jam viro maturam Edovardus I. Anglorum Rex, cùm fortè villam animi cauſa peteret, conſpicatus, cum ea concubuit, & inde Adelſtanum creavit, qui poſt patrem imperavit. Ex altera uxore legitima Edgina filios duos, Edmundum, & Eldredum, qui poſt Adelſtanum regnarunt. *Polyd. l.6.*

Matrem Almi, qui Hunnorum in Panuoniam dux fuit, quum gravida eſſet, aquilam per ſomnium in gremio reclinato capite jacentem vidiſſe memorat : & mox ex utero ejus fluvium erupiſſe, eumque, quò longius per aliena loca flueret, eò majora ſibi augnmenta feciſſe. Ex ea ſcilicet glorioſa regum multitudo in aliena terra defluxit. *Bonfin. l.9. Dec.1.*

H Gormo Impius, Danorum Rex, ſomniavit, conjugem ſuam duos alites genuiſſe, ſed alterum altero grandiorem : corpora ſupernè librantes præpeti cœlum volatu petere : exiguoque tempore interjecto, reverſos ſuis altrinſecus manibus inſediſſe, ſecundò quoque, ac tertiò parvula quiete recreatos propaſſis alis aeri ſe crediſiſse : tandemque minorem ex his ad ſe pennis cruore oblitis comite vacuum remeaſse. Cujus ſomnii veritas ſic declarata eſt. Duo ejus filii ſubactis Anglis, Sclavis, & Hybernis, proſpera uſi ſunt fortuna, donec natu major in bello fatis concederet, minor verò fratre orbatus pennas cruore oblitas referre videretur. *Olaus Mag. l.3. c.13. ex Saxone.*

Septem Tartarorum duces Mongali, in deſperationem, & extremam ſortem perducti, cùm quidam Tartarus faber ferrarius pauper, Changius nomine, dixiſset, Viſum à ſe in ſomnis equitem candore inſignem, à quo juſsus erat eis nunciare, velle immortalem Deum, ut ipſe Tartarorum princeps eligeretur,

A atque ipſius manu Tartari liberaremur : ceu delirus ab eis irriſus, atque rejectus eſt. Cùm poſtea idem omnes ipſi duces in ſomnis vidiſſent, religione perculſi, ſtatim hominem ipſum delegerunt, & Cham gentili nomine, id eſt, regem ſuum appellarunt. Neque verò hoc ſatis fuit : ab eo juſſi duces ipſi magiſtratu abire, & primogenitos in ſuo conſpectu occidere, ſine mora paruerunt, ipſum ab immortali deo ad regnum eſſe vocatum arbitrati. *Fulg. l.1. ex Haitonis Armeni c.16. de Tartaris.*

Cùm Henricus Dux Bavariæ, qui poſtea ad Imperii faſtigium conſcendit, ejus nominis ſecundus, in Ratiſponenſi templo ad D. Uvolfgangi tumbam, nocte orare in ſomnis ſibi viſus eſſet, à Uvolfgango monetur, ut ad literas parieti adſcriptas, quæ erant : Poſt ſex attendat. Ille, poſt dies ſex vitæ finem imminere ratus, plurima in egenos diſtribuit munera. Quibus elapſis, numerum ad menſes retulit, idemque quòd priùs præſtitit. Denique poſt annum ſextum Imp. & Auguſtus renunciatus eſt. *Hiſt. Bambergenſis.*

IMPERII, REGNI, SUCCESSIONIS *Revelatio.*

Hircano III. Judæorum duci, & Pontifici cùm aliquando in ſomnis Deus apparuiſſet, rogavit de ſucceſſore, ſolicitus B de Ariſtobulo, & Antigono majoribus natu, quos præ cæteris diligebat fratribus. Sed cùm Deus Alexandri Jannei natu minimi effigiem deſignaſſet, contriſtatus, quòd is in omnes fortunas eſſet ſucceſſurus, in Galilæa educari eum voluit, ne quam regni conſequendi facultatem haberet. Sed oraculi fidem eventus approbavit. Potitus enim eſt regno Alexander poſt defunctum Ariſtobolum (qui Antigonum priùs interfecerat) & alterum fratrum inſidiantem ſibi interfecit, alterum contentum privata, & otioſa vita, in honore habuit. *Joſeph. l.13. c.18. & 20.*

Tiberius Imperat. Tiberium Gemellum ex Druſo F. & Cajum ex Germanico fratre nepotes habebat, imperii hæredes. Augurium autem concepit morti jam proximus, eum ſibi ſucceſſurum, qui ſequenti mane prior ad ſalutaadum ſe veniſſet. Quare pædagogum Tiberii præmonuit, ut prima hora adoleſcenrem adduceret. Manè facto cùm juſſiſſet, Evodum libertum ſuum eum è filiis intrò vocare qui prior adveniſſet : egreſſus ille Cajum offendit pro cubiculi foribus, Tiberio etiamnum jentante, &, Vocat te, inquit, pater : ſimulque introduxit juvenem. Quo viſo Imperat. non tam ſuam voluntatem irritam doluit, quàm vicem Tiberii. Diis tamen C cedens, & imperium, & Tiberium Cajo commendavit. *Joſeph. l.18. c.8. Antiq.*

Oracula, Prædictiones.

Arcesilaus cùm Pheretima matre regno Cyrenæorum pulſus, Sami agens, unumquenque ſollicitabat ad ſpem rei agrariæ, coactoque ingenti exercitu, miſſus eſt Delphos ad conſulendum de reditu in patriam. Cui Pythia ita reſpondit : Ad quatuor Battos, ac totidem Arceſilaos, octo hominum ætates dat vobis Apollo Cyrene regnare : ulterius vos conari dehortatur. Tibi verò ſuadet, ut ingreſſus in domum tuam, quietem agas. Quòd ſi fornacem inveneris plenam amphorarum, ne eas excoquas, ſed ad auram emittas. Sin fornacem incenderis, ne committas, ut circumfluum introeas : alioqui peribis tu pariter, & taurus optimè opus faciens. Arceſilaus ſumptis iis, quos contraxerat è Samo, rediit Cyrenem, recuperatoque rerum ſtatu immemor oraculi : vocatis ad dicendam cauſam adverſariis, comprehenſos in Cyprum ad necem mittebat : quos Cnidii ad ſuam terram appulſos liberaverunt, & ad Theram dimiſerunt. Quoſdam, qui in grandem quandam, & privatam Aglomachi turrim refugerant, circundata materia, igni cremavit. Hoc perpetrato, agnoſcens id eſſe D oraculum, quo Pythia non ſinebat eum inventas in fornace amphoras excoquere, exceſſit ultrò ex urbe Cyrene, extimeſcens, necem oraculo prædictam, & quòd Cyrenem exiſtimaret eſſe circumfluam : contulitque ſe ad regem Barcæorum, nomine Alazerim, cujus filius in matrimonio habebat cognatam ſuam. Et quidam tum Barcæi, tum Cyrenæi exules, cum in foro agentem animadvertiſſent, obtruncarunt, & inſuper ejus ſocerum Alazerim. *Herod. l.4.*

Augustus Cæſar re divina facta, percontabatur Pythiam, quis poſt ſe regnaturus eſſet? Cui illa reſpondit :

Puer Hebræus jubet me, diis beatis imperans,
Hanc ædem relinquere, & in Orcum redire.
Jam abito tacitus ab aris noſtris.

Augustus autem ab oraculo reverſus, in Capitolio aram E erexit, Romaniſque literis inſcripſit : Hæc ara eſt primogeniti Dei. *Suidas, & Niceph.*

Idem puero adhuc Sergio Galbæ ſalutanti ſe inter æquales, apprehenſa ſubucula dixiſſe fertur, κ) σὺ τέκνον τῆ ἀρχῆ ἡμῶν παράρριζον Sed & Tiberius, cùm comperiſſet eum imperaturum, verùm in ſenecta : Vivat ſanè, ait, quando id ad nos nihil pertinet. *Suet.*

Quum in Apennino Claudius Imp. de ſe conſuleret, reſponſum accepit :

Tertia dum Latio regnantem viderit æſtas.

Idem. eum de poſteris :

Hìc ego nec metas rerum, nec tempora ponam.

Quum de F. Quintilio, quem imperii conſortem habere voluit.

Oſtendent terris hunc tantum.

Bonfin. l.2. Dec.1.

Vates cœleſtia apud Carthaginem quæ Deo repleta ſolebat vera canere, ſub M. Anton. Pio, cùm ſciſcitante proconſule de ſtatu, ut ſolebat, publico, & de ſuo imperio futura prædiceret, ubi ad principes ventum eſt, clara voce numerari juſſit, quoties diceret Antoninum. Tuncque attentis omnibus, Antonini nomen Auguſti, octavo edidit. F Sed credentibus cunctis, quòd IIX. annis Antoninis Pius imperaturus eſſet, & ille tranſcendi hunc annorum numerum, & conſtitit apud credentes vel tunc, vel poſtea, per vatem aliud deſignatum. Denique adnumeratis omnibus, qui Antonini appellati ſunt, is Antoniorum numerus invenitur. Enim verò Pius I. Marcus ſecundus, Verus tertius, Commodus quartus, quintus Caracalla, ſextus Geta, ſeptimus Diadumenus, octavus Heliogabalus, Antonini fuere. *Capitol. in Macrino.*

Valens Imp. Arianus, dæmonem interrogarat, quis poſt eum imperio potiturus eſſet : Dæmon literas Græcas oſtendit, ΘΕΟΔ : ſignificans, hoc forte initium nominis ejus, qui ſibi ſucceſſurus eſſet. Ita occidi Valens juſſit omnes, quotquot in nominum ſuorum initiis habent eas literas, Theodori nimirum, Theodoti, parentes Theodoſii ejus qui ad imperium poſtea venit, Theoduli : interque eos Theodoſiolus, vir nobilis Hiſpanus. Cæteri novi periculi metu nomina ſua mutarunt. *Socr. l.4. c.19. Sozom. l.6. c.35. Paul. Diac. l.12. Jo. Zonar. Tom.3.*

Tempore Niceph. Imp. Bardanio Orientis duci de imperio cogitanti, conſcio Leone Armeno, prædixit monachus, ſi imperium affectaret, & opibus ſuis, & oculis ſpoliatum iri. G Cùm triſtis diſcederet Bardanius, famulique equos adducerent, in nos intuitus monachus, reverti ad ſe Bardanium juſſit : ſperantique aliquid ſe eorum quæ cupiebat auditurum, denuò præcepit, ne de potiundo imperio quicquam cogitaret. Cæterum ex iis, qui adduxiſſent, primum, & ſecundum diademate potituros : tertium quoque Imperatorem declaratum iri, ſed ſtatim periturum. Bardianius hoc reſponſum Leoni, Michaeli, & Thomæ recitavit, Tu quidem, ò Leo, inquit, Imperator, & Thomas Imperator deſignatus, à Michaelo interficiemini, iſque imperium tenebit. *Cedren.*

Abraham, vel Abram Rex Æthiopiæ, pro divo celebatur ab Æthiopibus, ob revelationes, quas habuit : inter quas & hæc recenſetur, quod monitus ſit à Deo, ut ſi velit ſuis hæredibus firmum, & tranquillum relinquere Imperium, filios omnes, uno natu majore excepto, monti includat, quaſi in cuſtodia aſſervatos, nec quenquam inde elabi patiatur, niſi quem in ſucceſſorem eligeret. Quam conſuetudinem etiam poſteri, & ſucceſſores obſervarunt. *Alvarus. c.58.*

Manuel Comnenus Imp. nato ſibi filio, ut natalem illius celebriorem redderet, cives honoratores (uti moris erat) ramos geſtantes, conviviis excepti, & puerum Alexium nominavit, non tam ut eum proavi ſui nomine honoraret, quàm H propter oraculum, quo ei per ambages reſponſum fuerat, ſeriem Comneniæ familiæ duraturam tantùm quot literas nomen αἰμα complecteretur, nempe Alexius, Joannes, Manuel, & filius ejus Alexius. *Nicetas l.5.*

Zeno Imp. Conſtantinopolitanus, Marianum ſapientiſſimum Comitem, arcana quædam interrogavit, Quiſnam ſibi in imperio eſſet ſucceſſurus? Reſpondit ille : Imperium, & uxorem tuam accipiet quidam de Silentiariis, me autem injuſtè occides. Horum utrumque ſuo tempore exitus comprobavit. *Cedren. in vita Zenonis.*

Michael Curopalates Răcabes Imp. habebat vernam quandam puellam, quæ ſub lunæ cum ſole coitu, furore percita, ad Imperatorem clamabat : Deſcende, deſcende, cede alienis. Imp. conſilio communicato cum domeſtico ſuo, Theodorus Michae-

Michaelis F. puellam furore jam correptam interrogavit; A Ad quemnam domus Palatina pertineret, quibuſque in notis agnoſci poſſet? Puella, Leonem Armenium nominatim indicavit, ejuſque notas & formam deſcripſit: quinetiam Theodorum deſcendere ab arce juſſit, ibi ei duos viros obviam futuros, quorum alter mulo inſidens, omnino eſſet imperio potiturus. *Cedren. & Zonaras, Tom. 3.*

Boleslaus III. Polonorum Rex bellicoſiſſimus, cùm graviter decumberet, partitus omnia, quæ tunc erant Polonicæ ditionis, inter quatuor filios, principatum, & ſummam rerum penes Uladislaum natu maximum conſtituit, cæteros ejus auctoritatem ſequi juſſit. In partitione quintum filium Caſimirum, qui ſuperiori anno natus erat, prætererat. Id eum proceres oblivione feciſſe exiſtimantes admonent, ne illum exſortem patrimonii relinqueret. Reſpondit princeps: Jam illi quoque portionem ſuam eſſe deſignatam. Admirantibus cunctis: Non advertitis, inquit, in curru inter quatuor rotas quintam eſſe eam partem currus cui homines inſident, & onera imponunt, quæ quidem à rotis ſuſtentatur, atque portatur? Eventus vaticinium comprobavit. B Nam Uladislao exule, Henrico à Boruſſis occiſo, Boleslao IV. mortuo, Miecislao ob tyrannidem pulſo, ad principatum tandem evectus eſt. *Cromer. l.5. & 6.*

Veterum quendam regum ferunt, in profundis Scaniæ ſaltibus venatui intentum, aberraſſe cum paucis. Sub veſperam vidiſſe de longinquo fumum. Eum ſecutum, inſtructam reperiſſe domum, focum luculentum, menſam apparatam. Domui præfuiſſe puellam, quæ in excipiendo re ſingulari ſedulitate circumcurſitabat. Miratum regem, in tam vaſta ſolitudine tantùm eſſe rerum apparatum. Explevit famen cibus, ac potus ſitim: tacitus tamen, quidnam rerum foret, ſecum cogitabat. Puella, ubi vidit attonitum regem, prior compellat. Ecquid, rex optime, verſas in animo? Pone curas: & ſi quod te futuri deſiderium noſcendi habet, diſces, quæ voles. Percontare, ſi quid de tuis ſucceſſibus, ſucceſſoribuſque noſſe velis. Regem tum interrogaſſe. Quiſnam futurus ſit poſt illum regni ſtatus. Illam ex odine procenſuiſſe regum nomina, perveniſſeque ad exteros, ad Ericum Pomeraniæ ducem, ſine prole abiturum: inde Chriſtophorum Bavarum: Chriſtiernum ex Comitibus Friſiæ: Joannem Chriſtierni F. Chri- C ſtiernum Joan. F. bellicoſiſſimum. Hæc illa dicente, horridam vocem auditam: regemque territum cùm reſpiceret, vidiſſe hominem giganteæ ſtaturæ ad parietem, inclinantem, armatum, & dicentem, O ſi mihi tum haſtam & arcum quis redderet! Stupefactum regem ſiluiſſe. Tum puella, Cur, inquit, de propriis ſucceſſibus nihil inquiris? Regem verò, Quot annos eſſet habiturus interrogaſſe. At illa verſa in militem, qui regi comes hærebat: Quamdiu, inquit, iſte patietur, ſignificans regem manu ejuſdem occubiturum. Miles indignabundus puellæ colaphum inflicturus illiſit manum acutis vepribus. Et mox velut ſomnium cuncta diſparuere, viditque ſe rex in profundo nemore ſine tecto. *Crantz. Suet. l.6.c.1.*

Edovardus IV. Angliæ Rex oraculum acceperat, poſt ſe regnaturum unum, cujus nominis prima litera eſſet G. Vaticinatio non caruit ſucceſſu, cùm poſt Edovardum Richardus frater Gloceſtrenſis dux, tutor Edovardi filiorum, regnum occuparit. *Polyd. l.24.*

Columbanus Abbas cœnobii Columcœli in Jona inſula, Aidago Scotorum regi interroganti, Quem filiorum poſt ſe regnaturum putaret? Eugenium, qui IV. nomen tulit (cæteris fratribus, quos in acie caſuros noverat, poſthabitis) D reſpondit. *H. Boeth. l.9.*

In Annal. urbis Pragenſ. amicus quidam Jo. Cratonis archiatri Cæſarei, de hoc ipſo conſultus, tale quid reperiri aſſeruit. Carolum IV. antequam in regem Roman. eligeretur propè Norimbergam, adiiſſe Cæcum quendam (natione Sarmatham, ſive Scytham) vaticiniis clarum, quolibet die non niſi ad unam quæſtionem reſpondentem. Eum perſonatus ſalutavit Carolus, Salve, ſi ex Deo es: ſi non es, nulla ſit tibi ſalus. Illum verò reſpondiſſe, Ex Deo ſum: tu viciſſim ſalve, Carole, Marchio Moraviæ mox futurus Rex Romanorum. Commutatis ultro citròque verbis interrogavit illum de ſucceſſione regum Boemiæ. Ille accepta charta, haſce in ea deſcripſit literas, ſive (ut alii volunt) duabus vocibus barbaris expreſſit, Icus Algulſma: eaſdemque interpretatus eſt, Joannem, Carolum, Venceslaum, Sigiſmundam, Albertum, Ladislaum, Georgium, Ludovicum, Ferdinandum, Maximilianum, Albertum (ſed ultima litera hiſtoriæ non reſpondet, Rodulfo II. Imp. Auguſt. feliciter regnante) Tum Carolus, Quid fiet poſteà? Et cæcus, Id, quod fuit anteà. Lud. Caſtelvitreus in ſummo templo Pragæ marmori hanc hiſtoriam inciſam, juſſu Imper. obductam fuiſſe, *in ſuis habet Adverſariis.* E

Omina.

Jovian. dum Julianum Imp. iter facientem, utpotè tribunus militum, ſequeretur, in loco quodam declivi præcedentis illius purpuream veſtem extremam pedibus calcavit. Tum Julianus, ſive eum ſibi ſucceſſurum coniiciens, ſive ex divinatione de eo illud præſciviſſet, cui erat deditiſſimus, inquit: utinam, licet ſis Chriſtianus homo. Mortuo Juliano, Imp. à militibus creatus eſt. *Cuſp. A. D.*

Fridericus II. Imp. domum Auſtriæ mirum in modum auxit, extulit, atque ornavit: Auſtriam cor ac, clypeum Sacri Romani Imp. appellitans: quaſi ſcilicet fatale eſſet. Frid. Imp. Auſtriæ Principes extollere, è cujus domo multi proditurì eſſent olim Imperatores. *Idem.*

Auguria.

Romæ ſub Nerva cornix è faſtigio Capitolii Græca voce F clamans, καλῶς ἔσαι πάντα, hoc eſt, Erunt omnia bene, denotavit felicem ſucceſſionem Trajani, qui id agebat ſemper, ut apud populum mitis, apud Senatum venerandus, & omnibus eſſet amabilis: gravis nulli, niſi hoſtibus. *Suet.*

Portenta, Oſtenta.

Apud Mundam in Hiſpania contra Pompeii liberos C. Jul. Cæſar caſtris locum capiens, cùm ſylvam cæderet, arborem palmæ repertam conſervari, ut omen victoriæ, juſſit. Ex ea continuò enata ſoboles, adeò in paucis diebus adolevit, ut non æquipararet modo matricem, verùm etiam obtegeret, frequentareturque columbarum nidis: quamvis id avium genus duram, & aſperam frondem maximè vitet. Illo præcipuè oſtento motum Cæſarem ferunt, ne quem alium ſibi ſuccedere, quàm ſororis nepotem Auguſtum vellet. *Suet. Xiphil. ex Dione in eo loco,* ubi pugnatum erat, repentè enatam palmam, Octavio imperium portendiſſe narrat.

Fl. Sabin. Veſpaſianus Imp. Pater, in ſuburbano ſuo Flaviorum quercum antiquam Marti ſacratam, vidit per tres Veſ- G paſiæ Pollæ conjugis ſuæ partus (nam Sabinum. Veſpaſianum, & filiam puellulam Pollam peperit) ſingulos repentè ramos à frutice dediſſe. Horum primus exilis fuit, & citò arefactus; immò puella annum non peregit in vita. Secundus verò cùm prævalidus, ac prolixus foret, magnam ſibi felicitatem portendere conjectatus, Sabinum filium, qui domi, militiæque clarus ad præfecturam urbis proceſſerat, ſignificare credidit. Cùm autem tertius ramus ad arboream amplitudinem creſceret, Veſpaſiano filio Imperatorum faſtigium portendi arbitratus eſt. Imò matri ſuæ Sabinus Tertullæ nunciavit, nepotem ei Cæſarem genitum: quæ mox in cachinnum ſoluta, filium delirare mirabatur, cùm ipſa ſenex mentis adhuc compos eſſet. Sed patrem oſtenta illa non deceperant: nam per omnes magiſtratus gradus, ac dignitates aſcendens, tandem ad Imperatorium faſtigium evectus eſt. *Suet.*

Circa ann. Dñi milleſ. 19. Kalend. Junii, hora nona diei, Cometes, & fax ardens aperto cœlo, cum longo tractu fulguris tanto cum ſplendore terris incubuit, ut etiam qui in agris, & tectis eſſent, terrerentur. Evaneſcente hiatu, ſerpentis figura viſa eſt. *Nauclerus.* Palmerius addit, terræmotus inde ſecuros magnos & horrendos. Anno quarto pòſt, conſtitutum eſt ab Othone III. Imp. & Principibus Imperii, ut in poſterum H non per ſanguinis ſucceſſionem, ſed ſeptem Electorum Germaniæ ſuffragio Imperium conferretur.

Somnia.

Cyrum Aſſyriorum regem ſomniaſſe ferunt, maximum filiorum Hyſtaſpis reguli, geminis alis, altera Aſiam, altera Europam obumbrare. Itaque poſt Cambyſem filium, Hyſtaſpis major natu filius Darius regno potitus, Europam, & Aſiam domuit. *Herod. l.1. & Juſtin. & Sab. l.6. Enn.2.*

Etheldredus Anglorum Rex cum liberis in exilium ejectus erat à Dacorum rege Suenone. Britovaldus monachus Glaſcovienſis anno 1040. noctu per quietem vidit Apoſtolum Petrum ſacrare Edovardum Etheldredi filium, regem Angliæ, qui id temporis in Normannia exulabat: atque interrogare ipſum Apoſtolum, Ecquis Edovardo ſuccederet? & illum reſpondiſſe: Ne talia cures: nam regnum Angliæ, regnum Dei eſt. *Polyd. l.8.*

IMPE-

IMPERII RECUPERANDI.

A Hippiæ Piſiſtrati filio, dum exul regium affectat faſtigium apud Marathonem nocturna ſpecies matris, cum qua coire videbatur, per quietem oblata eſt. Qua de re imperium latè ſibi portendi conjectores reſponderunt: ipſeque ſomnio monitus, & ſpei plenus, Athenarum Dominio haud multo poſt potitus fuit. *Herod. l.6.*

Pertharitus, Longobarborum regno exutus à Grimoaldo duce Beneventano, è Francia latè patentem Grimoaldi potentiam fugiens in Angliam cogitabat. Verùm vix dum è litore ſolvit, cùm repentè vocem inde audivit. Pertharitum in patriam revocantis, quòd Grimoaldus die ante tertio eſſet defunctus. Quam ubi Pertharitus accepit, raptim litus repetiit, neminemque, qui de Grimoaldo nuntiaret, invento, haud dubiè divino ſe revocari nuncio ratus, magnis in Italiam redire itineribus maturavit. Ad Alpium clauſtra cùm acceſſiſſet, omnia obſequia Palatina, omnemque aulæ regiæ pompam, cum ingenti Longobardorum multitudine præſtolantem invenit. Qua re erectus animo, Papiam adiit, ac Garibardo Grimoaldi filio puero exturbato, poſt menſem à morte Grimoal- B di tertium, regnum ſummis ſtudiis Longobardorum inivit, ac ſtatim Rodelindam uxorem, & Cunipertum filium ab exilio Beneventano reduxit. *Sigon. l.2. regni Italici.*

Pridie antè quàm Caractacus Scotorum Rex contra Oſtorium Scapulam Romanum proprætorem extrema experiretur, noctu lupos conglobatos ferunt in caſtra irrupiſſe, & eorum, qui in ſtatione excubabant, vigilum unum repentè abſtuliſſe, detuliſſeque in proximum nemus: illuceſcente verò die, dimiſiſſe incolumem. Captus eo in prælio Caractacus cum uxore, & filia, Romamque miſſus, indulgentia Claudii Imper. regnum recepit. *H. Boet. l.3.*

Elfredo regi Anglorum pulſo à Danis, & exulanti, in ſomnis apparuit Chutbertus Epiſcopus, inquiens, Ego ſum Chutbertus, miſit me Dominus, ut tibi proſpera nunciem. Anglia jam dudum peccatorum ſuorum pœnas luit, modò tandem indigenarum Sanctorum meritis à Domino reſpecta eſt: tu miſerabiliter regno extorris poſt paucum tempus in ſolio glorioſè reponeris. Et hoc tibi ſignum, venient hodie piſcatores tui, magnam multitudinem piſcium corbibus evehentes. Quod mirum erit, cùm gelante aqua fluminis nil tale ſperetur: ſed & tempus frigidum omnem artem piſcan- C tium eludat. Tunc fortunæ ſecundæ compos, memento liberatoris tui, & ejus nuncii. Hoc idem viſum eſt per ſomnium matri ſuæ. Experrecti ambo, ſomnia ſua referebant, & ecce piſcatores adveniunt cum magna piſcium copia. *Vincent. lib.24. cap.40. ex Helinando, & Uvilhelm. l.2.c.14. de geſtis Angl. & Ranulphus l.6.c.20.*

Eduinus Allæ Deirorum regis filius (quæ pars eſt Northumbriæ in Anglia) ab Ethelfredo Northumbrorum rege in exilium miſſus, ad Redovaldum Orientalium Anglorum regem confugit. Paulò poſt cùm ab Ethelfredo per legatos ad mortem peteretur, nocte intempeſta, quidam vultus, habituſque incogniti, cum eo congreſſus, petiit, Ecquid muneris daret, ſi rem nunciaret, quæ ejus animum omni penitùs mœrore libararet? Ad ea Eduinus reſpondit: Quidquid eſſet, quod in re deſideraret, in ipſiuſque manu foret: ſe ultrò daturum. Tum ille prædixit fore, ut primùm ex inſidiis inimici evaderet, deinde regnum avitum recuperaret, illudque victis hoſtibus, longè latèque ampliaret: mox ſuper verticem capitis manu impoſita, inquit: Quoties quiſpiam, ſimul atque rerum potitus fueris, Eduine, ad te advertit, capi- D tique tuo manum itidem admoverit, ſis tunc demùm fidei ſervandæ memor. His dictis repentè evanuit. Interfecto poſteà Ethelfredo, in regnum reductus à Redovaldo, Ethelberga uxore, ſorore Edbaldi Cantiorum regis, Chriſtianam religionem amplecti ſuadente. Paulinus, qui diù rogando nihil profecerat, ſupernè (uti credere par eſt) de oraculo doctus, ad eum, Eboraci morantem, acceſſit, capitique ſanctiſſimam manum admovens petiit, ut recordaretur, quid illud portenderet. Eduinus ſine ulla mora ad pedes antiſtitis provolutus, cum ſuis ſacro fonte lotus eſt, anno DC. XXVII. *Polyd. l.4.*

REIPUBL. IMPERII, REGNI DURATIONIS.

Varro in Antiq. ſcribit, Vectium augurio præſtantem de vulturum ratione, Romulo qui ſe obtulere, quoſque corpora ſancta dicit Ennius, conjectaſſe, Romanum imperium ad mille, ac ducentos annos perſeveraturum. Quod & verùm comparuit. Siquidem cùm imperarent Cæſares Conſtantini, Romanorum dignitas collapſa corruit, Byzantium tranſlata, irruentibus in Italiam Hunnis, Vandaliſque, ac Gothis. Scribit *l.16. Paul. Diac.* Odoacrem cum fortiſſima Herulo- E rum manu in Italiam irrupiſſe, quo perculſus terrore Auguſtulus, purpuram ſpontè depoſuit: ac ita conditæ Urbis an. MCCXXIX. Occidentis imperium, finem eſt aſſecutum, anno ab Incarnatione Verbi CCCCLXXV. Quod ad vultures attinet, auctor eſt Hiſtoricus *Dion*, poſt Cæſaris cædem, Octavio in campum Martium deſcendenti, vultures ſex augurium feciſſe: mox verò apud milites concionanti duodecim: unde ab eo conjectatum Romuli monarchico ſe principatu conſtanter potiturum. *Cæl. l.27.c.8. A. L.*

Tarquinio Superbo Romanorum regis omen perpetuitatis Romani imperii ſubitò extitiſſe fertur, quòd dum in Tarpejo monte templi Jovis fundamenta faceret, Terminus Deus, cui cum aliis diis ſacellum eo loci erat, noluerit augurio cedere. Sed & magnitudinis imperii inde omen alterum ſequitur. Quippe in ipſis fundamentis, hominis caput integra facie repertum (quem Tolum fuiſſe Arnobius contra Gentes teſtatur) monti nomen Capitolium indidit. *Polyd. lib.3. Prodigiorum.*

DIGNITATIS, MAGISTRATUS CUJUSVIS ALTERIUS DIVINATIO. F

Legimus arietis caput monocerotis, id eſt, cornu unius, Pericli ex agris fuiſſe allatum: quod intuitus Lampon vates, robuſtum, & ſolidum in frontis meditullio ſitum, reſpondit: Ex duabus, quæ in urbe vigerent factionibus, Thucydidis ac Periclis, fore ut altera obſcurata, ad unum Periclem, apud quem viſum foret portentum, recideret civitatis potentia. *Cæl. l.30. cap.1.*

L. Junius Brutus oraculum Pythium de oſculo matri terræ dando, & per hoc ſummum magiſtratum conſequendi, rectè intellexit. *Livius.*

Campani à Romanis obſeſſi Hannibalis opem fruſtrà implorabant, jam nobiles ſe in privato tenebant, omni Reipublicæ cura abjecta, de propria ſalute ſoliciti. Civitatem in medio relictam Seppius Læſius, homo obſcuro loco natus, adminiſtrandam ſuſcepit, Mediatuticuſque eſt creatus. Is erat ſummus apud Campanos magiſtratus. Fama eſt, Aruſpicem quendam matri hujus, pro eo adhuc puero oſtentum procuranti, reſpondiſſe, futurum aliquando, ut ille ſummo civitatis magiſtratu potiretur, ad quem illa: Prædicaſne tu G res Campanorum perditas, ubi ſummus honor ad filium pervenerit? Fuit ea veri ludificatio, cæterùm in verum vertit. *Sab. l.4. Enn.5.*

C. Marius narrare ſolebat (eo potiſſimùm tempore, quo Syllæ arma fugiens, cum comitibus in litore Circejo errabat) admodùm ſe juvenem, cùm ruri ageret, delabentem aquilæ nidum cum ſeptem pullis toga excepiſſe. Quod ubi vidiſſent parentes ſui miraculo rei conſuluiſſe aruſpices, quos omnium mortalium reſpondiſſe ipſum fore clariſſimum, ac fatale eſſe, ut ſummum imperium, & magiſtratum ſepties caperet. Id alii revera ita dictitant contigiſſe. Alii hos, qui tunc, & per reliquam fugam hoc acceperant ex illo, & crediderant, rem perquàm fabuloſam literis mandaſſe, quippe plura ova aquilam quàm duo non parere. Immò Muſæum quoque arguunt mendacii, qui de aquila dixerit:

Excludit binos, edit terna, educat unum.

De qua re *Ariſt. Hiſtor. animal. l.6. cap.6. Plin. lib.20. c.5. & 6.* Atqui crebro in exilio Marium, atque extremis in anguſtiis ad ſeptimum conſulatum aſpiraturum ſe in confeſſo eſt jactaſſe *Plut. in Mario.* Atque hinc credo fuit, quòd ille aquilam Romanis legionibus peculiariter dicavit, cùm ab initio haud tantùm aquilæ ſignum, ſed lupi, minotauri, equi, & H apri ſingulos ordines anteirent. *Sab. l.3. Enn.6.*

REIPUBL. CONSTITUENDÆ, PACANDÆ.

Proficiſcebatur ad Sociale bellum cum florentibus copiis Lucius Sylla, cùm circa Lavernam ingens terræ hiatus extitit: inde lucidus, & purus ignis protinùs emicuit, extenditque ad cœlum flammam. Fertur ita eſſe à vatibus reſponſum, futurum, ut cùm vir bonus, & ſingulari aſpectu principatum gereret, tumultuoſus rerum ſtatus in melius mutaretur. *Sabel.9. cap.7.*

Edgaro Britannici regni diadema ſuſcipiente, Dunſtanus Cantuarienſis Archiep. ſibi divinitus prædictum audivit: pacem Britanniæ futuram, quamdiù ille viveret. Igitur annos

nos

nos XVI. quibus regnavit, omnia in ſumma quiete, tranquilli- A tateque fuere. *Polyd. lib. 6.*

OTHO Longus, Marchio Brandeburgenſis, tutor datus Venceslao IV. Boemorum regi, in ſua abſentia præfecerat illi Epiſcopum Brandeburgenſem hominem ſævum, & avarum. Seditionem inde veritus, eo dejecto, Tobiæ Pragenſi Epiſc. & Theobaldo regni Judici, ſummam rerum commiſit: mox pupillum ſecum Brandeburgum duxit, dicto priùs die, quo eum Boemis reſtitueret. Fortè in ipſius diſceſſu arcus cœleſtis ſolito vegetior Pragam cinxerat. Non caruit id ſpectaculum interprete, qui diceret, finem malorum Boemis per hoc ſignum portendi. Et certè duo illi rectores à Marchione relicti, qua inter ſe concordia erant, & æquitate, brevi temporis ſpatio felicem fecere Boemiam, graſſatoribus è medio ſublatis, *Dubrav. l* 18.

REGIONIS OCCUPANDÆ.

HEGESISTRATUS Epheſius, ob tribulis ſui cædem exul Delphos perveniens, quemnam locum incoleret, Deum conſuluit. Cui Phœbus reſpondit, ubi ſaltantes videret ruſticos o- B leagineis coronis ornatus. Profectus igitur in Aſiam, agricolas Eleos, id eſt, oleæ ramis coronatos ſaltantes vidit: ibique condita urbe Eleuntem vocavit. *Pythocle Samius l. 3. Georg. apud in Parallelis.*

Bœotia Thracum impetu, & bellico furore devaſtata, redditum iis, qua ſtragibus ſuperfuerant, ex intimo ſpecu oraculum. Ibi ſedem firmaturos, ubi corvos albentes conſpicati forent. Id verò in Theſſalia mox factum ad Pagæaticum ſinum. Illorum namque oblati aſpectibus ſunt, Soli qui dicebantur ſacri corvi, quos vino madentes pueri, gypſo litos emiſerant. Ejuſmodi quæpiam & in Athenæi Dipnoſophiſtis leguntur, *lib. 8. Cæl. l. 17. c. 11. A. L.*

Cùm Teucri Cretenſes alias ſedes quærerent, & oraculo conſulto reſponſum accepiſſent, ut illic conſiderent, ubi γηγενεῖς, hoc eſt, terræ filii eos adorirentur: pervagata Myſia, & Cilicia, tandem in Troadem venerunt. Ubi dormientibus ipſis magna vis agreſtium murium, nervos arcuum, & ſcuta arroſerunt, ita ut expergefacti, arcubus uti ampliùs non poſſent. Ergo eo loci conſederunt, & oppidum Sminthen condiderunt, quoniam lingua ſua σμίνθους mures vocant Cretenſes. Apollinis quinetiam Sminthii delubrum extruxe- C runt. *Euſtathius Iliad. α. Herod.* tamen hiſtoriam ad Sethonem Ægypti regem refert. ☞ *Vide tit. Bella divina virtute confecta. Strabo lib. 13.* circa Amaxitum urbem hoc Teucris contigiſſe ſcribit, & in urbe Chryſa Apollinis Sminthei delubrum eſſe, & ſignum à Scopa Pario factum, cujus pedibus mus ſubjacet.

MELEUS Pelaſgus profugus à patria, cùm Pythiam de ſede conſuleret, reſponſum tulit, πᾶσα γῆ πατρίς, Omnis terra patria: ex quo proverbium venit. Meminere verò ipſius Mnaſeas, Dionyſius Chalcidenſis. *Volat. lib. 17.*

Quòd Phryges duce Ænea in Laurentem agrum delati, haud ulterius ſint evagati, oraculo adſcribunt, quòd futurum monſtraret, ut ibi ſtabiles, manſuraſque ſedes haberent, ubi fame adacti menſas abſumere cogerentur. Quod non multò poſt ipſum appulſum contigiſſe memorant, ut paniceos orbes carnibus ſubjectos ex diſcumbentibus quidam panis inopia conſumpſerint, atque tunc ab uno, atque altero exclamatum, defunctos eſſe ſe jam fatali errore, quando ejuſmodi menſas à veſcentibus conſumi contigiſſet, eamque vocem favore, & aſſenſu à circunſtantibus exceptam. Sunt, D qui ex Æneæ filiis unum oraculi mentionem intuliſſe dicant. Nec illud ſatis conſtat, ubi id reſponſum Trojani acceperint Sunt, qui Dodonæum fuiſſe arbitrantur, alii in Erythris Idæ tugurio, quod Sibylla incolebat: juſſoſque ajunt Troas profugos ad occidentem Solem navigare, donec in eum ventum eſſet locum, quo menſas panis defectu conſumere adigerentur. *Sab. l. 7. Enn. 1. Strabo lib. 13.*

Cùm Pelaſgi ſedibus pulſi Dodonam perveniſſent, ibi accepto reſponſo, quo admoniti ſunt, ut Siculorum continentem terram quærerent, in Latium demùm poſt multos errores venientes, in lacu Cotillienſi enatam deprehenderunt inſulam, quam Cotilliam nominarunt. Hoc igitur quaſi omine ſuſcepto, has ſibi prædictas eſſe ſedes didicerunt, pulſiſque inde Sicilienſibus incolis, regionem ipſi tenuerunt, decima prædæ ſecundùm reſponſum Apollini conſecrata: erectoque Diti ſacello, & Saturno ara, illum humanis capitibus, hunc virorum victimis placare ſe exiſtimabant, propter oraculum, in quo erat:

Et capita inferno, & patri tranſmitite lumen.

Saturni ſacra, ut quidam volunt, Saturnalia nominantes. Poſt E hæc ferunt, Herculem cum Geryonis pecore per Italiam redeuntem, ſuaſiſſe illorum poſteris, ut fauſtis ſacrificiis infauſta mutarent, offerentes Diti non hominum capita, ſed oſcilla ad humanam effigiem formata, quaſi parva ora, ut pars toto foret: & Saturni aras non mactatis viris, ſed accenſis cereis excolentes, quia φῶς, non ſolùm virum, ſed etiam lumen ſignificat. Inde ergo invaluit conſuetudo, ut Saturnalibus & cerei miſſitarentur, & ſigilla, id eſt, oſcilla, arte fictili fingerentur, ac venalia exponerentur, quæ homines pro ſe, ac ſuis piaculis diti, & Saturno offerrent. *Polydor. l. 5. c. 1. de Rerum invent. ex Dionyſ. Halicarn.*

Æginetis patria pulſis, de quærenda ſede conſulentibus oraculum, reſponſum eſt hoc ænigmate, ἄκρον λάβε. καὶ μέσον ἕξεις. Illi, cacumine quodam montis occupato, circa medium incoluere. *Eraſm. in Adag.*

LEONIDES libro quarto de populis Atticæ, cùm Thymætes frater junior, inquit; qui erat nothus, Aphidantem Athenienſium regem obtruncaſſet, ipſe regnavit Athenis. Quo effectum eſt, ut Melanthus Meſſenius exul ex patria, oraculum ubinam eſſe habitaturus, conſulens, reſponſum accepe- F rit, Ubi primùm muneribus ab hoſpitibus, pedes & capita ei in cœna apponentibus, exciperetur: quod accidit poſteà Eleuſine. Nam cùm feſtum quoddam de more patrio celebraſſent, omneſque carnes abſumpſiſſent, ac pedes tantùm ſupereſſent, & capita, hæc ipſa Melantho obrulerunt. *Athen. l. 3. c. 9.*

Tarentum coloniam Lacedæmonii deduxere, duce Phalantho Spartano. Hinc Delphis oraculum redditum erat, cùm ſub Æthra pluviam animadvertiſſet, tunc ſe agri, & urbis compotem fore. Cum claſſe in Italiam veniens, cùm Barbaros viciſſet, neque tamen vel urbe, vel agro potiri poſſet, Dei voce id ſignificatum ſuſpicari cœpit, quòd ſcilicet nunquam eventurum eſſet, ut puro, ſerenoque cœlo (quam Æthram Græci vocant) plueret. Hunc uxor animo deſpondentem ſolabatur, & ejus genibus aliquando caput ſuſtentans, dum pediculos legit, lacrymæ præ animi ægritudine obortæ, in viri caput decidere. Tunc primùm evolutæ ſunt oraculi ambages: Æthræ enim uxori nomen fuerat. Ea itaque nocte, quæ diem illum inſecuta eſt, Tarentum urbem maritimam opulentiſſimam cepit. *Pauſan. in Phocicis.* At *Suidas* hoc oraculum Myſcello datum ſcribit.

Dolonei Thraces, qui Cherſoneſum tenebant, cùm ab G Abſinthiis bello vexarentur, reges ſuos, ut de bello conſulerent, Delphos miſerunt. Quibus Pythia reſpondit, ut coloniæ in ſuam terram deducendæ eum auctorem adſciſcerent, qui primus eo templo abeuntes hoſpitio invitaſſet. Dolonei ſacram viam ingreſſi, per Phocenſes, atque Bœotios iter fecerunt, à quorum nemine invitati, Athenas divertunt. Ea tempeſtate Athenis omne quidem imperium tenebat Piſiſtratus, dominabatur tamen & Miltiades, Cypſeli filius, è familia Tethrippotrophi, ab Æaco, & Ægina oriundus, nuper familia facta Athenienſis, cujus auctor extitit Philæus Æaci filius. Miltiades hic, ut ſedebat in domus ſuæ veſticulo, cernens Doloncos prætereuntes, non illius loci veſtem gerentes, neque tela, homines inclamavit, accedentibuſque obtulit domicilium, & hoſpitum congiarium. Illi in domum excepti, & hoſpitaliter accepti, aperuerunt ei oraculum, preceſque addiderunt, ut Deo obſequeretur. Miltiades ea oratione audita, confeſtim perſuaſus eſt, ut qui pertæſus imperium Piſiſtrati cuperet illinc emigrare: protinuſque Delphos ſe contulit, oraculum conſulturus, nunquid faceret, quod à Doloncis rogaretur. Jubente Pythia, ita Miltiades Cypſeli H filius (qui quadrigario curriculo priùs Olympiacam palmam reportaverat) unà cum Doloncis navigavit, aſſumptis Athenienſium voluntariis quibuſque ad expeditionem ineundam: & ubi locum illum tenuit, ab iis, qui ſe deduxerant, tyrannus creatus eſt. *Herod. lib. 6.*

URBIS CONDENDÆ
Revelatio.

Ferunt, Alexandrum Ægypto recepta, amplam voluiſſe, & propuloſam Græcam urbem condere, eique indere nomen ſuum, Mox de architectorum conſilio, Democratis præſertim, locum metato, & complexo, mira ſpecies nocte inſequenti eſt per quietem oblata. Vir veneranda canicie, atque facie, viſus eſt ei aſſiſtens hæc carmina promere ex Homero Odyſſ. δ.

Præterea undiſono quædam jacet inſula ponto,
Quam Pharon appellant, Ægyptia littora contra.

Ac confeſtim ſurgens perrexit ad Pharum: quæ id temporis inſula adhuc erat paulò ſuprà Canopicum oſtium, nunc cum continente commiſſa eſt aggere. Ut loci præcellens viſa eſt A commoditas (eſt enim longa cervice ſatis patenti laxam diſterminans paludem, terminanſque in ſpecioſum portum mare) Homerum dixit cùm cætera eximium, tum prudentiſſimum eſſe architectum, juſſitque formam urbis delineari loco congruentem. Quia verò ad manum non erat creta: polenta in campo nigro uſi, ad effigiem metati ſunt chlamydis orbe gyrato lacinioſæ ſinum, cujus eſſet ab directis baſibus æquabilis procurſus. *Strab. lib. 17.* inquit, Architectos ambitus lineam gypſo deſignaſſe, & cùm adventante rege terra defeciſſet, qui farinam operariis diſpenſabant, partem illi præbuiſſe, qua vias in plures diviſerunt, atque id in bonum omen acceptum fuiſſe. Hæc deſcriptio cùm regi placeret: aves repentè à flumine, & lacu, innumero grege, omniſque generis, & grandes inſtar nubium eum in locum delatæ, polentam ſunt omnem depaſtæ. Quo augurio obtorpeſcenti Alexandro augures animum dedere: quippe copioſam urbem oſtenderunt ab eo condi, multarum nationum futuram alumnam. Tunc inſtare operi, quibus id demandaverat, juſſis, ad Ammonis oraculum profectus eſt. *Plut. in Alexand. & Plin. l. 35. c. 17. & Val. Max. l. 1. c. 4.*

B

Oracula, Prædictiones.

TELEGON. Ulyſſis, & Circes filius ad inveſtigandum patrem miſſus, deorum commonefactus eſt reſponſo, ut in eo loco urbem conderet, ubi ſaltantes cum coronis colonos cerneret. Itaque profectus in Italiam, quodam loco ſumma cum alacritate ruſticos ſaltare conſpexit, pini ramulis coronatos: ubi ædifica tum oppidum, ex prædictæ ſibi coronæ appellatione Pinſtrum nominavit, à quo Præneſte Romani vocitant. *Ariſtocles l. 2. rer. Italicarum, Plut. c. 79. Parallelorum.*

Euſtbath in Iliad. α. narrat hiſtoriam: Sunt, inquit, qui putent Bœotiam dictam à bove. Nam cùm Europa Phœnicis filia à Jove rapta eſſet è Sidone, Cadmus raptæ frater à patre Agenore Phœnicum rege miſſus eſt ad inveſtigandam ſororem. Delphos profectò Deus reſpondit, ne ſolicitus eſſet de Europa, ſed ſequeretur ducem bovem, ibique conderet civitatem, ubicunque illa procumberet. Itaque per Phocenſium regionem iter faciens, vaccam juxta Pelagonis paſcua euntem ſequutus eſt. Ea cùm univerſam Bœotiam peragraſſet, feſſa procubuit, quo loco nunc eſt Thebanorum civitas. Cadmus cùm eam juvencam vellet immolare Palladi, miſit aliquot è ſuis comitibus, qui è fonte Aretiade, vel Dirce haurirent a- C quam ad ſacrificium. Ut draco ejus fontis cuſtos, quem Marti ſacrum eſſe creditum eſt (nam & fons ipſe à Marte nomen habet) complures confecit. Cadmus draconem interfecit, & admonitu Palladis, dentes ſevit, unde extiterunt terrigenæ fratres, cum illo pugnaturi. At Cadmus lapidem, quem à Minerva acceperat, inter illos jaciens, omne certamen à ſe divertit, ita ut omnes mutuis vulneribus ſe confecerint. Eam ob rem indignatus Mars, cùm pararet Cadmum interficere, vetitus eſt à Jove, qui Cadmo in matrimonium dedit Harmoniam, Martis ac Veneris filiam, hac lege, ut priuſquam ſponſam attingeret, ſerviret apud illam ſervitutem annuam: conſtabat autem annus ex octo noſtris. Tum ut nuptiis epithalamium canerent Muſæ, ac deorum quiſque nuptiale munus daret Harmoniæ. *Eraſ. in Proverbiis Auris Bœotia, & Natalis comes l. 9. Mytholog. c. 14. Pauſan. in Bœoticis,* eum quidem ducem itineris bovem habuiſſet ait, ſed emptam de Pelagontis bubulcis, utroque latere inſignem, candida nota in lunæ ſpeciem jam plenæ, & ex oraculi reſponſo ibi conſtitiſſe cum ſociis, quo loco bos feſſa procubuiſſet. Illum ipſum locum ſuo quoque tempore Thebis oſtenſum fuiſſe.

D ARCHIAS Corinthius, & Myſcellus Achivus, ſimul Delphos, ut Deum conſulerent, petiere. Interrogati, Utrùm opes, an ſalubritatem deligerent? Archias opes, Myſcellus verò ſalubritatem elegit. Proinde conceſſum alteri, ut Syracuſa: alteri ut Crotonem conderet. Evenit igitur, Crotoniatas urbem longè ſaluberrimam coluiſſe: Syracuſas verò ad tantùm divitiarum cumulum evaſiſſe, ut jam in proverbio diſſeminetur, cùm ad locupletes, ac ſumptuoſos loquimur. Vobis ne decima quidem Syracuſanorum abeſt. *Strabo l. 6. & Suidas.*

Sybaritis patria pulſis à Crotoniatis oraculum datum de urbe ibi condenda, ubi aquam menſura potarent, cibum ſine menſura caperent. Venientes itaque in Italiam, ope Athenienſium, non procul à Sybari fontem offendunt, cui Thuriæ nomen erat, latices erumpentes ærea fiſtula procul fundentes, quam accolæ Medimnum, modiumve appellare conſueverant. Igitur ſimul à nomine ad omen, & interpretationem oraculi, cum locum ſibi à Deo oſtenſum indicarunt. Quem mox circumacto muro communiverunt: urbemque ibi condentes, eam fontis nomine Thuriam vocarunt. *Diod. l. 12.*

Ex Creophilo in terminis Epheſiorum, Epheſum ædificantes, cùm loci magnopere eſſent dubii, ad oraculum miſerunt, Ubi civitas eſſet locanda, percontantes. Reſpondit Deus. Illic urbem conderent, ubi piſcis demonſtraſſet, aperque docuiſſet. Eſt autem fama, quòd ubi nunc eſt fons Hyppelæus vocatus, portuſque ſacer, piſcatores quidam prandium parabant. Tum quidam ex piſcibus unà cum carbonibus exſiſiluit, atque in palearum faſciculum decidit, incenſus eſt continuò ceſpes, in quo aper agreſtis fortè latitabat, qui igne perterritus, bonam montis partem percurrit, eò uſque ubi Trachea nunc vocatur, conciditque jaculo vulneratus, ubi nunc Palladis templum eſt erectum. Tum inſulam occupantes Epheſii, cùm annos viginti, & unum eam habitaſſent, Tracheam vigeſimo ſecundo poſteà condiderunt, & Coriſſum, Dianæque templum in foro, & Pythii Apollinis in portu erexerunt. *Athen. l. 8. c. 11.*

Phiſcii, patre nati Amphyctione, fuit Locrus filius. Ex hoc, & Cabya natus eſt Locrus. Cùm eo diſceptans pater, trahenſque ſecum civium agmen, de colonia oraculum ſciſcitatus eſt. Ut ſortes reddit Deus, ubicunque morſus fortè à F cane lignea eſſet, eo loco, ut conderet oppidum, tranſgreſſus in altum maris littus, calcavit cynosbatum, id eſt, caninum rubum. Vulnere fatigatus ibidem dies complures hæſit: quibus perſpecta agri indole, condidit oppida Phiſces, Gyantheam, cæteraque, quæ Locri Ozolæ appellati habuere. *Plut in Quæſt. Græcis, & Athen. l. 2. c. 33.*

Byzantium anteà Lygos dictum à Lacedæmoniis, Pauſania duce, in auguſtiſſimo Europæ, Aſiæque Euripo conditum eſt: quibus, ac Apollinis Pythii oraculo dictum erat, ut contra cæcos ſedes locarent, id eſt, contra Megarenſes, qui Chalcedonem ſterili ſolo, omiſſa locuplete ripa, è regione condiderant. *Strabo l. 7.* Hoc tamen dictum *Herod. l. 4.* tribuit Megabyzo Perſæ, eoque immortalem ſui memoriam apud Helleſpontios reliquiſſe ſcribit.

Fama eſt, prodigioſum ſcrophæ occurſum augurium Trojanis, qui duce Ænea in Italiam venerant, feciſſe, condendæ urbis. Eam prægnantem fuiſſe ajunt, altaribuſque admotam ſacrificantium manibus excuſſam, inde quatuor, & viginti ſtadia procul à mari parvo tumulo conſediſſe; loco natura ſanè horrido, ac perdifficili. Æneas oraculi memor, cum paucis, qui fortè aderant, ſcropham eminus eſt ſecutus, G ne veſtigio inſtans fatali averteret. Tum verò naturam loci contemplatus, cùm nihil eo perſpiceret, quod ad ſui cultum invitaret, conſilii anceps angebatur, nec in animum inducere poterat, tam importunas ſedes fato demonſtrare. Eratque jamdudum in re una deliberanda occupatus, Deberetne illic eſſe, an longius adhuc ire? cùm ex proximo loco vox ſine auctore reddita eſt, quæ Trojanos illic jubebat manere. Pergerent modò ædificare, cætera fatis permitterent. Alii auctores ſunt deorum penatium effigiem hic Æneæ per quietem obverſatam, quibus juſſus ſit locum communire. Sed quæcùmque oraculi ſpecies ea fuit, conſtans fama eſt, ſcropham poſtridiè cum numeroſo fœtu, quem noctu enixa fuerat, repertam, fidem oraculo feciſſe. Tumulus ergo tumultuario opere munitus eſt, in quo poſteà Aſcanius, qui patri Æneæ ſucceſſit, Albam urbem ædificavit, à colore ſuis dictam. *Sabellicus l. 7. En. 1.*

Auguria, Portenta.

CONSTANTIN. Magnus urbem Romæ æqualem ædificaturus, animum ad Chalcedonem, quæ eſt in Bithynia, contulerat. Verùm deſignato vix opere, aquilæ vevolarunt, ac fabrorum H funiculos raptos transfretum Byzantium detulerunt. Qua re animadverſa, tanquam divino adverſante numine perturbatus, eò adiit, ac ſitum contemplatus, magnopere approbavit, & tranſlatis eò cum omni parata materia, fabris, ſubinde opus inſtituit. *Sig. l. 4. Imp. occid.*

Somnia.

GEDIMIN. de Kierno Uva, magnus Dux Lituaniæ, an. Domini MCCCV. orientem verſùs cauſa venationis progreſſus, ubi Viliæ fluvio commiſcetur, plurimas feras nactus eſt, ibidemque in monte Krzys agora (qui hodie Turzagora, vel Lisla, id eſt, calva vocatur) urſum ingentem ſua manu trucidavit: ibique pernoctans, per ſomnium vidit lupum ferreum rugientem, in cujus ventre alii centum lupi rugirent. Expergefactus ſomnium aulicis ſuis exponit. Lezdzieiko ſacerdos (quem dicunt in nido aquilæ repertam) lupum ferreum, urbem fortem, inſignem